

Zielony Erasmus+

Najlepsze projekty dla planety

Zielony Erasmus+

Najlepsze projekty dla planety

Wydawnictwo
FRSE

Zielony Erasmus+

Najlepsze projekty dla planety

Redaktor prowadzący	Tomasz Mrożek
Konsultacja merytoryczna	Anna Bielecka, Agata Certa, Iwona Fus, Ewelina Miłoś-Czerwik, Edward Torończak, Wojciech Zawadzki
Korekta	Beata Kostrzewska, Maryla Błońska
Projekt okładki	Grzegorz Dębowski
Projekt graficzny i skład	Artur Ładno
Wydawca	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności Al. Jerozolimskie 142a, 02-305 Warszawa www.frse.org.pl kontakt@frse.org.pl www.erasmusplus.org.pl

© Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2025

ISBN 978-83-67587-60-0

Publikacja została wydana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+. Publikacja nie odzwierciedla poglądów Komisji Europejskiej ani organizacji, które miały wkład w jej powstanie.

Publikacja bezpłatna

Cytowanie: *Zielony Erasmus+. Najlepsze projekty dla planety* (2025). Warszawa: Wydawnictwo FRSE.

Czasopisma i portale Wydawnictwa FRSE:

[języki: obce]
w szkole

europa
DLA AKTYWNYCH

eurodesk
Polska

EUROPEJSKI
PORTAL MŁODZIEŻOWY

Więcej publikacji Wydawnictwa FRSE: www.czytelnia.frse.org.pl

Spis treści

5	Wstęp
11	Edukacja szkolna
27	Kształcenie i szkolenia zawodowe
41	Młodzież
51	Szkolnictwo wyższe
63	Edukacja dorosłych

Wstęp

Działania na rzecz środowiska i klimatu to obecnie jeden z kluczowych priorytetów Unii Europejskiej. Istotnym obszarem ich realizacji jest program Erasmus+. Od lat umożliwia on międzynarodowe mobilności i partnerstwa służące nie tylko zdobywaniu doświadczeń ściśle związanych z wybranym kierunkiem lub obszarem edukacji, ale także budowaniu wiedzy, umiejętności i kształtowaniu postaw wobec zmian klimatu. Program pozwala na realizację projektów edukacyjnych rozwijających kompetencje, poszerzających perspektywę zawodowe oraz angażujących uczestników w obszarach mających strategiczne znaczenie dla zrównoważonego rozwoju.

Kwestie środowiska i walki z globalnym ociepleniem są od 2020 roku jednym z czterech priorytetów horyzontalnych w programie. Oznacza to, że przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwój kompetencji związanych ze środowiskiem są we wszystkich sektorach Erasmus+ traktowane w sposób szczególny. Tematyka ta cieszy się też dużym zainteresowaniem wnioskodawców – w konkursach realizowanych w latach 2021–2024 do polskiej Narodowej Agencji Programu Erasmus+ wpłynęło 1628 wniosków związanych z priorytetem „Środowisko i walka ze zmianą klimatu”.

Niniejsza publikacja to kompendium najciekawszych projektów proekologicznych, które otrzymały dotychczas dofinansowanie w ramach Akcji 2. Erasmus+ w pięciu sektorach programu (Edukacja szkolna, Kształcenie i szkolenia zawodowe, Młodzież, Szkolnictwo wyższe, Edukacja dorosłych). W syntetycznej formie opisano cele przedsięwzięć oraz ich najważniejsze rezultaty. Mamy nadzieję, że te przykłady dobrych praktyk zainspirują nowych wnioskodawców do angażowania się w kwestie związane z ochroną klimatu – zarówno poprzez udział w programie, jak i wykorzystywanie już istniejących rozwiązań: aplikacji, programów nauczania czy przewodników.

Bierzmy przykład z najlepszych!

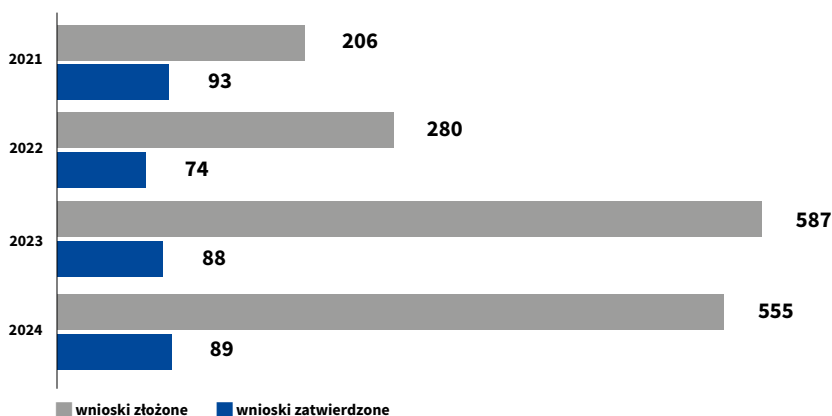

Zielony priorytet w liczbach

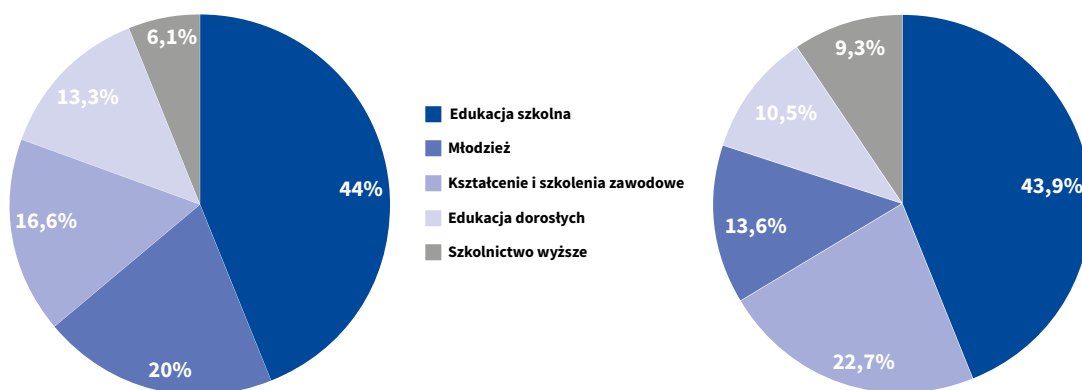
Dane na poniższych wykresach dotyczą lat 2021–2024 i prezentują stan z 3 kwietnia 2025 roku według systemów Komisji Europejskiej.

Wykres 1. Liczba złożonych i zatwierdzonych wniosków odwołujących się do priorytetu „Środowisko i walka ze zmianą klimatu” we wszystkich sektorach programu Erasmus+

Na podstawie tego zestawienia można stwierdzić, że wzrasta zainteresowanie tematyką ochrony środowiska i walki ze zmianami klimatu.

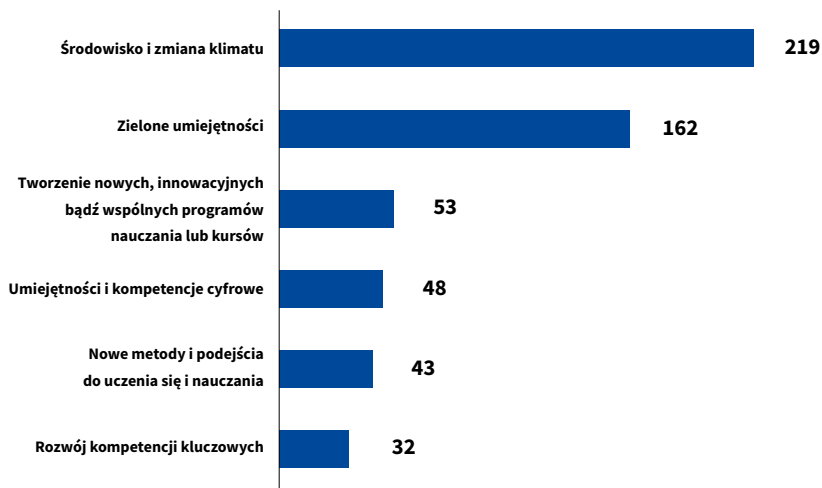
Wykres 2. Rozkład złożonych zielonych wniosków (po lewej) i dofinansowanych projektów z podziałem na sektory Erasmus+

Wykres 3. Zatwierdzone zielone wnioski w poszczególnych sektorach z podziałem na Partnerstwa na małą skalę i Partnerstwa na rzecz współpracy

Wykres 4. Najczęściej wskazywane tematy zatwierdzonych zielonych projektów

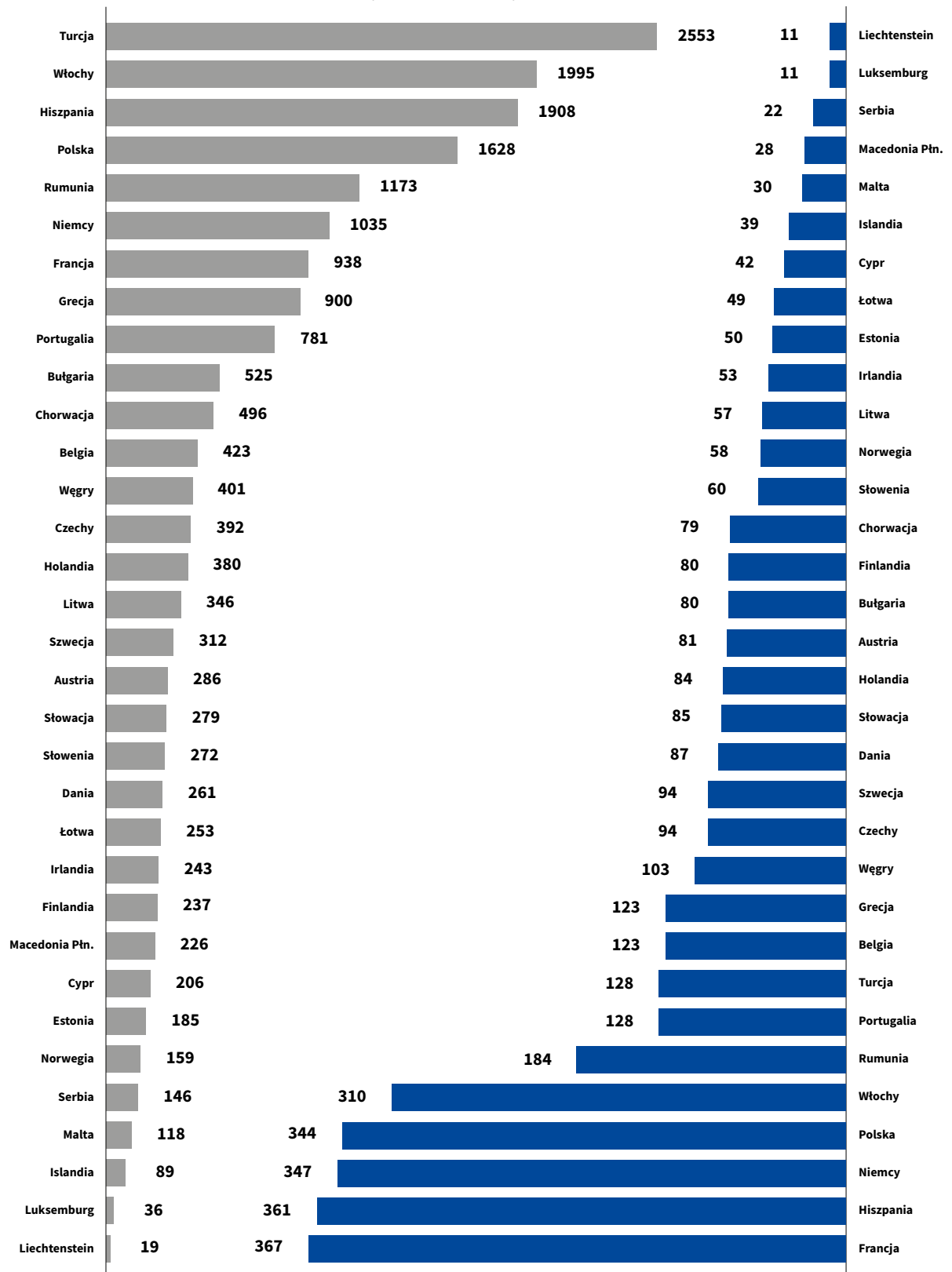

Beneficjenci mogli wskazać więcej niż jeden obszar.

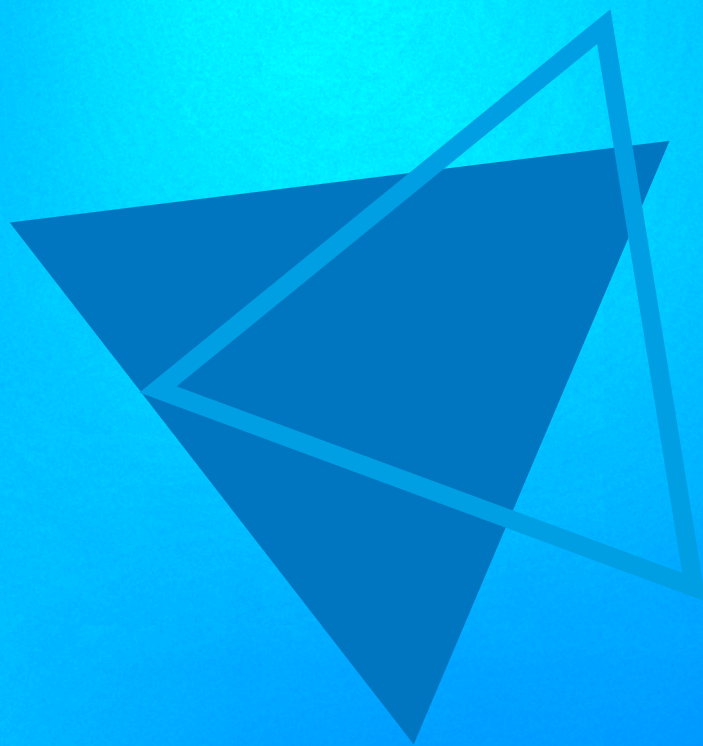
Biorąc pod uwagę liczbę złożonych i dofinansowanych wniosków, Polska plasuje się w czołówce krajów programu Erasmus+. Zajmuje czwarte miejsce zarówno pod względem liczby złożonych zielonych wniosków (za Turcją, Włochami i Hiszpanią), jak i zatwierdzonych (za Francją, Hiszpanią i Niemcami).

Wykres 5. Liczba złożonych zielonych wniosków (po lewej) oraz dofinansowanych projektów (po prawej) w latach 2021–2024

Edukacja szkolna

Youth! Let's create environment and climate change awareness!

[2022-1-PL01-KA210-SCH-000081241]

Zmiany klimatyczne już dziś wywierają poważny wpływ na Europę i świat – burze, susze, powodzie czy topnienie lodowców to tylko część ekstremalnych zjawisk, z którymi ludzkość musi się mierzyć. Wobec rosnącej skali problemu pojawiła się potrzeba pogłębienia wiedzy i zrozumienia mechanizmów zachodzących w środowisku.

Głównym celem projektu było zwiększenie świadomości młodych ludzi – pokolenia, które w największym stopniu będzie kształtować przyszłość planety – na temat skutków zmian klimatycznych. Działania skoncentrowano wokół trzech kluczowych obszarów odpowiedzialności ekologicznej: wody, powietrza i gleby. Zostały one ściśle powiązane z tematyką demokracji, praw człowieka i odpowiedzialności społecznej, aby zachęcić młodzież do aktywnego udziału w działaniach na rzecz środowiska.

W ramach projektu uczniowie szkół partnerskich brali udział w różnorodnych inicjatywach ekologicznych (m.in. w akcji zbierania plastikowych śmieci i sadzenia drzew, w badaniu poziomu zanieczyszczenia powietrza). Dzięki międzynarodowym mobilnościom edukacyjnym mogli wymieniać doświadczenia z rówieśnikami z innych krajów oraz rozwijać kompetencje językowe i cyfrowe. Projekt był dla uczestników praktyczną lekcją, która nie tylko kształtowała postawy proekologiczne i społeczną odpowiedzialność, ale również inspirowała do podejmowania realnych działań na rzecz poprawy stanu środowiska.

Wybrane rezultaty

- **E-book** z propozycjami działań edukacyjnych na rzecz środowiska.
- **Gry i quizy edukacyjne.**
- **Scenariusze lekcji i projektów edukacyjnych.**
- **Materiały informacyjne** (m.in. broszura na temat permakultury i film pokazujący, jak samodzielnie zrobić papier ze starych testów i makulatury).

Lider

Zespół Szkół Ogólnokształcących
nr 1 w Tarnowie

Partnerzy

- Liceo Scientifico e Linguistico
Leonardo (Włochy)
- Selim Nevzat Şahin Anadolu
Lisesi (Turcja)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Let's unite for clean water

[2021-2-PL01-KA210-SCH-000051055]

Projekt skupiał się na wspieraniu współpracy międzynarodowej i rozwijaniu świadomości ekologicznej uczniów, nauczycieli oraz lokalnych społeczności. Głównym tematem była woda – jej znaczenie dla życia, problemy wynikające z jej niedoboru oraz potrzeba wprowadzania zrównoważonych sposobów zarządzania tym zasobem. Przedsięwzięcie łączyło edukację ekologiczną z rozwojem kluczowych kompetencji i postaw obywatelskich.

Uczniowie biorący udział w projekcie dowiedzieli się, jak ważna jest woda w naszym codziennym życiu, nauczyli się rozpoznawać problemy związane z jej brakiem i wyszukiwać rozwiązania, które można zastosować w ich własnym otoczeniu, żeby ją chronić. Dzięki współpracy z partnerami z innych krajów uczniowie mieli okazję poznać różne spojrzenia na kwestię ochrony wody, dzielić się swoimi pomysłami, uczestniczyć w warsztatach, działaniach terenowych i międzynarodowych przedsięwzięciach edukacyjnych. Na udziale w projekcie skorzystały również organizacje partnerskie, umacniając swoją pozycję w środowisku lokalnym jako placówki otwarte na świat i na nowoczesne podejście do nauczania.

Działania projektowe przyczyniły się do wzrostu świadomości społecznej na temat znaczenia wody dla zdrowia i jakości życia, popularyzowały sporty wodne jako sposób na budowanie relacji z naturą, a także pomagały lepiej zrozumieć, jak codzienne wybory wpływają na stan środowiska. Dzięki praktycznym i angażującym formom pracy uczniowie zdobyli doświadczenia i umiejętności, które zostaną z nimi na długo – nie tylko w szkole, lecz także w dorosłym życiu.

Wybrane rezultaty

- **Materiały dydaktyczne** (prezentacje, plakaty promujące picie wody).
- **Plany stworzenia szkół przyjaznych wodzie.**

Lider

I Prywatne Liceum
Ogólnokształcące
im. Zjednoczonej Europy w Słupsku

Partnerzy

- Gulbaba Zeynep Yildirim Yatili
Bolge Ortaokulu (Turcja)
- Scoala Gimnaziala Constantin
Gerota Calafat (Rumunia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Application for the development of a green and smart city

[2021-1-PL01-KA220-SCH-000029823]

Edukowanie uczniów szkół podstawowych na temat ekologii i zrównoważonego rozwoju to ważny czynnik w walce z kryzysem klimatycznym, ponieważ właśnie w najmłodszych pokoleniach tkwi potencjał realnej zmiany. Świadomość środowiskowa oraz wiedza o zmianach klimatu powinny być stałym elementem programów nauczania.

W ramach projektu opracowano innowacyjne narzędzie dydaktyczne – atrakcyjną i angażującą grę *Cities Going Green*, która umożliwia kształtowanie proekologicznych postaw uczniów i zwiększenie ich zainteresowania ochroną środowiska. Mechanizm rozgrywki opiera się na tworzeniu wirtualnego miasta i zarządzaniu nim. Gracze starają się poprawiać takie wskaźniki, jak jakość powietrza, poziom recyklingu, stan wód czy komfort życia mieszkańców. Dzięki temu uczestnicy rozgrywki poznają zagadnienia związane z gospodarką obiegu zamkniętego, recyklingiem oraz innymi istotnymi kwestiami ekologicznymi. Uczniowie mogą planować i budować własne ekologiczne przestrzenie z wykorzystaniem gotowych komponentów dostępnych w aplikacji, takich jak stacje ładowania samochodów elektrycznych, specjalne pojemniki na odpady czy sklepy oferujące torby z recyklingu opon. Połączenie grywalizacji z elementami edukacji STEM (nauka, technologia, inżynieria, matematyka) umożliwia również rozwijanie kreatywności i umiejętności logicznego myślenia.

Stworzona gra jest przykładem, jak nowe technologie mogą skutecznie wspierać naukę i kształtować postawy proekologiczne. Interaktywna forma przekazu sprawia, że dzieci nie tylko zdobywają cenną wiedzę, ale także uczą się, jak stosować ją w praktyce. Wykorzystanie elementów gry w edukacji klimatycznej to obiecujący kierunek w kształtowaniu świadomych i zaangażowanych obywateli przyszłości.

Wybrane rezultaty

- **Gra *Cities Going Green*.**
- **Analiza porównawcza** przykładów dobrych praktyk z zakresu zielonych umiejętności.
- **Przewodnik** – projektowanie gry, opracowanie bloków tematycznych, ramy teoretyczne, podejmowanie decyzji, ustalenie zasad gry i systemu punktowania.

Lider

Stowarzyszenie na Rzecz Innowacji i Edukacji

Partnerzy

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Grójcu (Polska)
- Theofanis Alexandridis Kai Sia EE (Grecja)
- Escola A. Aguilera (Hiszpania)
- Ellinogalliki Scholi Jeanne D'Arc (Grecja)
- Tallin University (Estonia)
- ECECT European Centre for Emerging Competencies and Technologies (Cypr)
- Apostolos Varnavas Primary School (Cypr)
- M.M.C Management Center Limited (Cypr)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Papier czy plastik? Papierowe, plastikowe... przetworzone (nie zaśmieca), jest jak nowe

[2021-2-PL01-KA210-SCH-000048197]

Projekt koncentrował się na zwiększaniu świadomości ekologicznej, podniesieniu motywacji do nauki oraz wspieraniu włączenia społecznego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i o mniejszych szansach. Cele te były zgodne z priorytetami programu Erasmus+ – zarówno horyzontalnymi (środowisko i przeciwdziałanie zmianom klimatu, włączenie społeczne), jak i sektorowymi (rozwijanie kompetencji kluczowych, wspieranie nauki języków obcych, doskonalenie kadry edukacyjnej).

W ramach projektu zrealizowano cztery mobilności: w Chorwacji („Let’s meet”), Portugalii („Let’s work together” i „Let’s share”) oraz w Polsce („Let’s have fun together”). Działania obejmowały warsztaty, akcje ekologiczne i tworzenie materiałów edukacyjnych. Powstał słownik pojęć ekologicznych w czterech językach, pakiety dydaktyczne oraz strona projektu na TwinSpace. Informacje na temat realizowanych przedsięwzięć były regularnie publikowane w mediach społecznościowych i na stronach internetowych partnerów.

Duży nacisk położono na edukację ekologiczną – organizowano warsztaty o segregacji odpadów, zbiórki korków, makulatury i karmy dla zwierząt. Uczniowie wraz z rodzicami brali udział w zajęciach na temat sposobów wykorzystywania surowców wtórnych. Efekty było widać chociażby podczas przystrajania choinek bożonarodzeniowych własnoręcznie wykonanymi ozdobami z nadających się do tego odpadów.

Uczestnicy zdobyli nowe umiejętności społeczne, cyfrowe, językowe oraz rozwinęli kreatywność i innowacyjność, które zostały potwierdzone dokumentem Europass. Projekt przyczynił się do rozwoju szkół, budowania więzi w międzynarodowych zespołach i promowania postaw proekologicznych.

Wybrane rezultaty

- **słownik** pojęć ekologicznych.
- **pakiety dydaktyczne**.

Lider

Publiczna Szkoła Podstawowa
im. Jana Pawła II w Belsku Dużym

Partnerzy

- Colégio de Lamego – 1859, Lda.
(Portugalia)
- Osnovna škola „Vladimir Nazor”
Komletinci (Chorwacja)

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

Fostering competences of students and teachers for the future in line with „New Green Deal Regulations”

[2021-2-PL01-KA220-SCH-000051315]

Projekt miał na celu przygotowanie młodych ludzi do wyzwań związanych z transformacją gospodarki w kierunku zielonych technologii. Kluczowym działaniem było opracowanie materiałów edukacyjnych wspierających zrozumienie zmian zachodzących na rynku pracy oraz planowanie ścieżki zawodowej zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Najważniejszym rezultatem projektu jest przewodnik kariery dla doradców zawodowych i uczniów, opracowany w zgodzie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu. Publikacja zawiera kompleksowe informacje na temat budowania „zielonych karier”, w tym dotyczące: skutków zmian klimatycznych, działań na rzecz przeciwdziałania kryzysowi klimatycznemu, ekologicznego stylu życia, kwalifikacji środowiskowych, ekoprzedsiębiorczości, wyznaczania celów zawodowych, przygotowania CV pod kątem pracy w zielonych sektorach, poszukiwania ofert zatrudnienia i aplikowania na stanowiska w zielonej gospodarce, a także rozwoju zrównoważonej energetyki i ekologicznego transportu. Przewodnik wskazuje nowe możliwości zawodowe i podkreśla znaczącą rolę młodzieży w kształtowaniu przyszłości.

Równolegle powstała cyfrowa platforma, która umożliwiała dostęp do informacji środowiskowych, śledzenie trendów w polityce klimatycznej oraz promowanie inicjatyw ekologicznych.

Ważnym elementem projektu było również wsparcie nauczycieli i doradców zawodowych. Dzięki szkoleniom rozwijającym zielone kompetencje zyskali oni narzędzia umożliwiające skuteczniejsze wspieranie uczniów w przygotowaniu do pracy w zielonych sektorach.

Projekt zakładał współpracę z instytucjami lokalnymi i krajowymi oraz angażowanie społeczności szkolnych. Zorganizowano Dni Zielonych Karier i Wystawę Zielonych Pomysłów, które pozwoliły uczniom poznać zielone zawody i aktywnie uczestniczyć w działaniach na rzecz środowiska.

Wybrane rezultaty

- **Green Career Guide** – przewodnik dla doradców i uczniów, przedstawiający zmiany na rynku pracy oraz możliwości rozwoju w nowych, zrównoważonych i zielonych sektorach.
- **Platforma Green Age**, do wymiany wiedzy o zielonych karierach, innowacjach i działaniach związanych z ochroną środowiska.
- **ClimateZine** – publikacja propagująca wiedzę o zrównoważonym stylu życia i działaniach na rzecz ochrony środowiska.

Lider

Education Agency
for Development and Innovation
– IDEA not-for-profit sp. z o.o.

Partnerzy

- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Płocku (Polska)
- Eu&Pro centrum vzdělávání a praxe, s.r.o. (Czechy)
- Stucom SA (Hiszpania)
- Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü (Turcja)

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

Eco-Journalists. Let's rescue the Earth

[2021-2-PL01-KA210-SCH-000051152]

Projekt powstał jako odpowiedź na rosnące obawy związane z negatywnymi zmianami klimatycznymi i globalnym ociepleniem, spowodowanymi działalnością człowieka. Celem było uświadomienie młodym ludziom skali tych problemów oraz pokazanie, że mogą aktywnie działać na rzecz środowiska – w tym przypadku jako dziennikarze.

W ramach projektu zorganizowano serię warsztatów językowych dla przyszłych ekodziennikarzy. Uczniowie poznawali słownictwo i zagadnienia związane z ekologią i dziennikarstwem, co pomogło im tworzyć własne materiały oraz wypowiadać się na ważne tematy. Swoje teksty o ochronie środowiska publikowali na utworzonym w ramach projektu portalu ekologiczno-dziennikarskim.

Międzynarodowy wymiar projektu przełożył się nie tylko na poszerzenie wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym, ale także na rozwój ich kompetencji językowych – zwłaszcza w zakresie praktycznego wykorzystania języka angielskiego. Uczestnicy kształtowali ponadto umiejętności świadomego oraz odpowiedzialnego korzystania z narzędzi cyfrowych i internetu.

Na realizacji projektu skorzystała również kadra pedagogiczna szkół partnerskich – zwłaszcza nauczyciele języków obcych, języka polskiego i biologii, którzy mieli okazję przetestować i wdrożyć nowe, bardziej angażujące metody nauczania. Dzięki projektowi możliwe stało się także poszerzenie oferty edukacyjnej tych placówek o zajęcia pozalekcyjne o tematyce prośrodowiskowej.

Wybrane rezultaty

- **Program warsztatów językowych dla ekodziennikarzy**, obejmujący zagadnienia i słownictwo związane z ekologią i dziennikarstwem. Zawarto w nim m.in.: opisy modułów szkoleniowych, wymagane pomoce dydaktyczne, metody edukacyjne, opis przebiegu zajęć krok po kroku, materiały do wykorzystania (prezentacje, arkusze ćwiczeń).

Lider

Liceum Ogólnokształcące
im. gen. Władysława Andersa
w Lesku

Partnerzy

- Vilniaus Gabijos Gimnazija
(Litwa)

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

Sorry, taki mamy klimat

[2021-2-PL01-KA220-SCH-000049222]

Projekt miał na celu zwiększenie wiedzy uczniów oraz lokalnych społeczności w zakresie ekologii poprzez działania edukacyjne ukierunkowane na ochronę środowiska i promowanie proekologicznych postaw. Realizatorzy skupili się na opracowaniu scenariuszy lekcji dotyczących poszanowania przyrody, przygotowanych we współpracy z ekspertami i instytucjami zajmującymi się ochroną środowiska. Zajęcia przeprowadzono w szkołach uczestniczących w projekcie.

Kluczowym założeniem było zmotywowanie mieszkańców obszarów objętych działaniami partnerskich szkół do zmiany postaw wobec środowiska naturalnego. Zwracano szczególną uwagę na szkodliwe praktyki, takie jak wypalanie traw czy wywożenie śmieci do lasu. Uczniowie biorący udział w projekcie diagnozowali zagrożenia w swoim najbliższym otoczeniu, związane m.in. z zanieczyszczeniem wody, gleby i powietrza. Dzięki konkursom ekologicznym, konferencjom klimatycznym oraz zajęciom w międzynarodowych grupach zyskali przestrzeń do wymiany doświadczeń i wspólnego poszukiwania rozwiązań.

Efektem końcowym działań była publikacja zawierająca scenariusze lekcji oraz wnioski z analizy podstaw programowych edukacji ekologicznej w krajach partnerskich. Projekt przyczynił się nie tylko do wzrostu wiedzy uczestników, lecz także do rozwoju ich praktycznych umiejętności w zakresie ochrony środowiska – takich jak oszczędzanie zasobów naturalnych czy odpowiedzialne gospodarowanie odpadami.

Wybrane rezultaty

- **Publikacja *Sorry, such is our climate*** zawierająca m.in. lokalne mapy zagrożeń środowiska naturalnego, analizę programów nauczania z zakresu ekologii w poszczególnych krajach, 18 scenariuszy zajęć lekcyjnych opracowanych przez nauczycieli przy wsparciu ekspertów.

Lider

Zespół Szkół im. Generała
Nikodema Sulika
w Dąbrowie Białostockiej

Partnerzy

- 3rd Senior High School
„Epifanios School” Ioannina
(Grecja)
- Colegio Seneca SCA Cordoba
(Hiszpania)

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

Listen to the voice of Earth

[2021-2-PL01-KA220-SCH-000049960]

Projekt miał charakter wielowymiarowy i powstał w odpowiedzi na potrzeby związane z edukacją klimatyczną, ochroną środowiska oraz rozwijaniem kompetencji cyfrowych wśród młodego pokolenia. Jego celem było zwiększenie świadomości ekologicznej, budowanie poczucia odpowiedzialności oraz zaangażowanie uczestników w działania prośrodowiskowe – zarówno indywidualne, jak i wspólnotowe. Uczestnicy przedsięwzięcia byli zachęceni do podejmowania różnorodnych działań ekologicznych, których celem było wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce oraz promowanie postaw prośrodowiskowych w szkole i jej otoczeniu.

Istotnym aspektem było wzmacnianie poczucia przynależności do wspólnoty europejskiej oraz promowanie wspólnych wartości poprzez współpracę międzynarodową. W przedsięwzięciu uczestniczyły instytucje z Polski, Litwy, Bułgarii, Hiszpanii i Turcji. Różnorodność partnerów oraz wymiana doświadczeń pozwoliły przyrzeć się wyzwaniom środowiskowym z wielu perspektyw, co umożliwiło opracowanie spójnych, nowatorskich rozwiązań edukacyjnych oraz rozwój efektywnej współpracy cyfrowej.

W projekcie wykorzystano innowacyjne metody pracy, w tym techniki biblioterapii rozwojowej (DBT), warsztaty oraz e-booki. Szczególny nacisk położono na rozwój kompetencji miękkich – pracy zespołowej, współodpowiedzialności, szacunku, empatii, wolontariatu i wrażliwości. Stworzono również interaktywne materiały edukacyjne z elementami nauki w terenie, które okazały się szczególnie skuteczne w pracy z młodszymi uczniami, gdyż pomagały im zrozumieć zagrożenia związane z ekologią.

Rezultaty – materiały dydaktyczne, e-booki biblioterapeutyczne oraz innowacyjne metody nauczania – stanowią trwałe narzędzia wspierające szkoły, nauczycieli, organizacje pozarządowe oraz instytucje działające na rzecz środowiska. Projekt wnosi realny wkład w globalne działania na rzecz ochrony przyrody oraz rozwija kompetencje niezbędne do mierzenia się z wyzwaniami współczesnego świata.

Wybrane rezultaty

- **E-booki** opracowane z uwzględnieniem biblioterapii rozwojowej.
- **Platforma e-learningowa oparta na grywalizacji.**
- **Interaktywne materiały edukacyjne** dotyczące zmian klimatycznych i świadomości ekologicznej.
- **Poradnik dla nauczycieli.**

Lider

Mobile Adventure sp. z o.o.

Partnerzy

- Ege Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Okulları Özel Narlıdere Ortaokulu (Turcja)
- Colegio Santo Domingo Savio (Hiszpania)
- Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla (Litwa)
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Olkovicach (Polska)
- Nachalno uchilishte „Yane Samdanski“ (Bułgaria)
- Ankara/Çankaya Prof. Dr. Aziz Sancar Bilim ve Sanat Merkezi (Turcja)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

Be green with precycling, bartering and zero waste

[2022-1-PL01-KA210-SCH-000084103]

Projekt miał na celu kształtowanie świadomości ekologicznej wśród uczniów w wieku 11–15 lat, a także ich rodzin i lokalnych społeczności. Inicjatywa koncentrowała się na promowaniu świadomego podejścia do konsumpcji oraz ograniczania odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem precyklingu (czyli unikania produktów generujących odpady już na etapie planowania zakupów), wymiany barterowej oraz filozofii zero waste.

Poprzez międzynarodowe mobilności, warsztaty i różnorodne działania edukacyjne uczestnicy rozwijali postawy proekologiczne, uczyli się odpowiedzialnego zarządzania zasobami oraz zdobywali doświadczenie współpracy w środowisku międzynarodowym.

W ramach projektu zrealizowano szereg inicjatyw, takich jak utworzenie kącików Erasmus+ w każdej szkole partnerskiej, organizacja bazarów barterowych, warsztaty dotyczące precyklingu, ekologiczne pokazy mody w Polsce i Grecji oraz zbiórki plastikowych nakrętek i zużytych baterii.

Projekt miał także wyraźny wymiar kulturowy i cyfrowy – uczniowie współpracowali nie tylko podczas bezpośrednich spotkań w ramach wyjazdów, ale również zdalnie za pośrednictwem platformy eTwinning. Tam powstał rozszerzony projekt edukacyjny, w który włączyło się dziewięć dodatkowych szkół. Dzięki temu zwiększyła się liczba uczestników, a wypracowane rezultaty zyskały szerszy zasięg i silniejszy wpływ na społeczność szkolną.

Wybrane rezultaty

- **15 scenariuszy lekcji** o tematyce prośrodowiskowej.
- **5 interaktywnych gier edukacyjnych** online.
- **Broszury, infografiki i prezentacje** na temat precyklingu, barteru i zero waste.
- **Materiały opracowane w ramach projektu eTwinning**, m.in. interaktywna książeczka dla dzieci o ochronie środowiska, piosenka promująca nawyki proekologiczne (bit.ly/4lDjus6).

Lider

Szkoła Podstawowa
im. Kornela Makuszyńskiego
w Pacanowie

Partnerzy

- Doğu Akdeniz Eğitim Derneği (Turcja)
- Gymnasium Keramotis (Grecja)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Green Schoolyards. Permaculture in the city

[2022-1-PL01-KA210-SCH-000084714]

Głównym celem projektu było uświadomienie młodym ludziom współzależności między ekosystemami oraz wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne. W ramach przedsięwzięcia powstały zielone przestrzenie przy szkołach, stworzone zgodnie z ideą permakultury. Młodzież uczestniczyła w warsztatach poświęconych filozofii zero waste, recyklingowi oraz znaczeniu roślin i owadów w zrównoważonym ekosystemie. Projekt wzbogacił tradycyjną edukację o nowoczesne, praktyczne formy nauczania ekologii.

Na terenie szkół partnerskich wprowadzono szereg zmian – zasadzono nowe gatunki krzewów, drzew i roślin, m.in. hortensje, lawendę, lipy, brzozy i kasztanowce. Uczniowie założyli sezonowe grządki z warzywami i ziołami, rozpoczęli też uprawę pomidorów, truskawek, pietruszki, bazylii, mięty i rozmarynu. Ponadto zaprojektowali i wykonali hotele dla owadów, a swoją wiedzę przekazywali najmłodszym podczas warsztatów ekologicznych w przedszkolu – uczyli dzieci m.in. rozpoznawania ziół oraz tworzenia zielników.

Szkolne ogródki pełniły funkcję zarówno rekreacyjną, jak i edukacyjną – sprzyjały odpoczynkowi oraz prowadzeniu zajęć na świeżym powietrzu. Dzięki projektowi wzrosła świadomość ekologiczna uczniów, a także ich poczucie odpowiedzialności za wspólne otoczenie.

Udział w międzynarodowym projekcie umożliwił licealistom rozwój kompetencji cenionych na rynku pracy – takich jak krytyczne myślenie, umiejętność współpracy czy swobodne wyrażanie własnych opinii. Wspólne działania z zagranicznymi partnerami sprzyjały również kształtowaniu postaw otwartości, współdziałania i zaangażowania społecznego.

Wybrane rezultaty

- **Green Schoolyards. Permaculture in the city** (w wersji anglojęzycznej): przewodnik na temat permakultury, bazujący na doświadczeniach projektowych, zawierający informacje na temat m.in. zakładania hoteli dla owadów, zbierania wody deszczowej, filozofii zero waste.
- **Raport** opisujący działania projektowe.
- **Materiały na temat zachowań proekologicznych**: filmy, plakaty, zdjęcia dokumentujące spotkania, prezentacje, słowniczki wielojęzyczne w formie quizzletów.

Lider

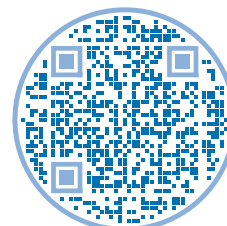
LXXVIII Liceum Ogólnokształcące
im. Marii Pawlikowskiej-
Jasnorzewskiej w Warszawie

Partnerzy

- Vambakareio Gymnasio Lykeio
– DELASAL Syros Educational
Institutions (Grecja)
- Institución Juan XXIII (Hiszpania)
- Liceo delle Scienze Umane
Vittorino da Feltre (Włochy)

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

Practical consumption ways for supporting sustainable development

[2021-1-PL01-KA210-SCH-000031417]

Głównym celem projektu była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk między partnerami – trzema europejskimi szkołami – w zakresie projektów ekologicznych oraz działań dydaktycznych związanych z ochroną środowiska. Trzy partnerskie placówki pochodziły z różnych regionów Europy i wносиły do projektu własne cechy kulturowe oraz zróżnicowane podejście do kwestii odpowiedzialności obywatelskiej i ekologicznej. Każda z nich miała jednak swoje unikalne sposoby działania, którymi mogła się podzielić, co umożliwiło stworzenie wspólnych ram dobrych praktyk.

Aby zwiększyć oddziaływanie wypracowanych rozwiązań i zapewnić ich długoterminowy wpływ, zebrano propozycje działań oraz pomysły na lekcje, które można włączyć do regularnego nauczania na temat ochrony środowiska i inteligentnej konsumpcji – zarówno na zajęciach z matematyki i nauk ścisłych, jak i języka ojczystego oraz języka angielskiego.

Wśród tematów lekcji ekologicznych znalazły się takie zagadnienia, jak: ponowne wykorzystanie produktów i opakowań (*reuse*), recykling, zrównoważone gospodarowanie wodą i energią, ograniczanie produkcji odpadów, oszczędny i świadomy styl życia (*smart lifestyle*) oraz ochrona środowiska naturalnego przed nadmierną eksploatacją i zmianami klimatycznymi.

Dzięki działaniom podjętym w ramach projektu powstała baza pomysłów i materiałów dydaktycznych, z której można korzystać przy realizacji przedsięwzięć ekologicznych (bit.ly/4inKRnr).

Wybrane rezultaty

- **Scenariusze zajęć** na temat ekologii.
- **Plakaty** dotyczące wody.
- **Prezentacje** o systemach edukacji w krajach partnerskich.

Lider

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1
w Rędzinach

Partnerzy

- 2nd Primary School of Agios Nikolaos-Crete (Grecja)
- Özel Fatsa Bahçeşehir Ortaokulu (Turcja)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Using farms as an ecological and pedagogical education environment – Gamified-STEAM based learning approach model

[2022-1-PL01-KA220-SCH-000088981]

Badania potwierdzają, że bezpośredni kontakt z przyrodą sprzyja przyswajaniu złożonych zagadnień środowiskowych. W związku z tym realizatorzy projektu postanowili wykorzystać gospodarstwa rolne jako aktywne przestrzenie edukacyjne, wspierające rozwój świadomości ekologicznej młodych ludzi. Kluczowym elementem przedsięwzięcia była nauka poprzez praktyczne działanie, stanowiąca wartościową alternatywę wobec tradycyjnych metod nauczania, często niewystarczających w obliczu współczesnych wyzwań klimatycznych.

Projekt promował interdyscyplinarne podejście do nauczania, łącząc ekologię, rolnictwo i nowoczesne technologie, zgodnie z założeniami podejścia STEAM (ang. *Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics* – nauka, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka). Uczniowie zdobywali wiedzę poprzez interaktywne, grywalizowane metody, rozwijając przy tym umiejętności krytycznego myślenia. Przedsięwzięcie przygotowało ich do aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz rolnictwa i ochrony środowiska oraz ukształtowało jako świadomych i odpowiedzialnych obywateli, gotowych stawić czoła aktualnym wyzwaniom ekologicznym.

Równocześnie projekt wspierał nauczycieli, oferując im szkolenia oraz materiały dydaktyczne umożliwiające efektywne wykorzystanie otaczającej przyrody w edukacji. Opracowano przy tym otwarte zasoby ułatwiające współpracę między szkołami a gospodarstwami, a także wdrożono grywalizowane metody nauczania w zakresie rolnictwa i zrównoważonego rozwoju. Nauczyciele otrzymali praktyczne narzędzia, dzięki którym mogli prowadzić zajęcia oparte na doświadczeniu i bezpośrednim kontakcie z naturą.

Wybrane rezultaty

- **EcoSTEAM Explorers** – interdyscyplinarny program nauczania łączący STEAM i pedagogikę przyrody.
- **Sześć gier edukacyjnych online** wspierających naukę o rolnictwie i ekologii.
- **Ramy kompetencyjne dla nauczycieli** – dokument przedstawiający zasady edukacji STEAM na farmach.
- **Ramy kompetencyjne dla rolników** – wskazówki dotyczące ich angażowania się w edukację STEAM.
- **Przykłady dobrych praktyk** – materiały dla nauczycieli ułatwiające integrację tematów rolniczych z edukacją STEAM.

Lider

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 20 im. Jana Gutenberga Fundacji Szkolnej w Warszawie

Partnerzy

- Polygonal North Oy (Finlandia)
- Smart Umbrella Management Solutions E.E. (Grecja)
- Grundzāles pamatskola (Łotwa)
- Osmangazi İlçe Milli Eğitim Mudurluğu (Turcja)
- Osmangazi Municipality (Turcja)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

Ecogames in my curriculum

[2021-2-PL01-KA220-SCH-000050266]

Cel projektu to włączenie zagadnień ekologicznych do szerokiego zakresu przedmiotów szkolnych – nie tylko biologii czy geografii, lecz także plastyki, matematyki, wychowania fizycznego czy języków obcych. Kluczowym założeniem było również zaangażowanie uczniów w różnym wieku w edukację przyrodniczą w sposób interdyscyplinarny, co sprzyja rozwijaniu świadomości ekologicznej i kształtowaniu postaw proekologicznych.

W ramach projektu opracowano dwa innowacyjne narzędzia edukacyjne, które wzbogacają nauczanie ekologii zarówno w trakcie zajęć z różnych przedmiotów szkolnych, jak i poza tradycyjną klasą. Pierwszym z nich jest platforma edukacyjna z grami, umożliwiającą naukę zagadnień przyrodniczych poprzez zabawę i interakcję. Drugim jest *Green Guidebook* – zestaw scenariuszy zajęć i materiałów dydaktycznych, które pomagają integrować tematykę ekologiczną z codziennym nauczaniem.

Projekt odpowiadał na kilka kluczowych potrzeb. Przede wszystkim służył ochronie środowiska, która jest niezbędna dla przetrwania naszej planety. Jednocześnie angażował uczniów i nauczycieli w atrakcyjny, aktywny i nowoczesny sposób, promując tzw. ekonaukę.

Realizacja tych celów przyczyniła się do zwiększenia świadomości ekologicznej oraz wypracowania nowych, skutecznych metod dydaktycznych, możliwych do wykorzystania na szeroką skalę. Z rezultatów projektu mogą korzystać nauczyciele różnych przedmiotów, uczniowie w każdym wieku oraz rodzice.

Wybrane rezultaty

- **Ecogames with Green Packs** – otwarta platforma edukacyjna zawierająca gry ekologiczne (podzielone na trzy kategorie: cyfrowe, terenowe oraz do wykorzystania w pomieszczeniach), umożliwiającą integrację zagadnień ekologicznych z różnorodnymi przedmiotami, takimi jak: język angielski, sztuka, informatyka, wychowanie fizyczne i technika.
- **Green Guidebook** – poradnik zawierający 60 scenariuszy lekcji, z którego mogą korzystać nauczyciele chcący w atrakcyjny i interaktywny sposób wprowadzać tematy ekologiczne do swoich zajęć.

Lider

Szkoła Podstawowa nr 7
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Królowej Jadwigi w Wołominie

Partnerzy

- Salbas Anadolu Lisesi (Turcja)
- Liepupes pamatskola (Łotwa)
- Istituto di Istruzione Superiore Ettore Majorana (Włochy)
- Colegiul Tehnic de Cai Ferate „Unirea” (Rumunia)
- Yenilikçi Eğitim Derneği (Turcja)

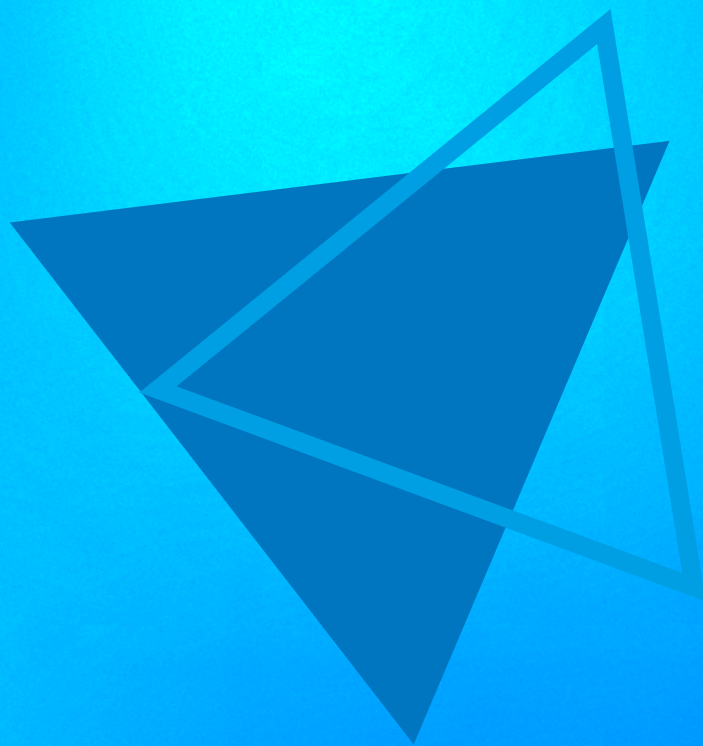
Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Kształcenie
i szkolenia zawodowe

GreenMinds: Green education for VET and small enterprises

[2021-2-PL01-KA210-VET-000047944]

Zmiany klimatyczne, ochrona środowiska i zrównoważony rozwój to tematy coraz bardziej zyskujące na znaczeniu. Obywatele Unii Europejskiej oczekują, że przedsiębiorstwa będą się kierowały założeniami społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR, *Corporate Social Responsibility*), a tym samym minimalizowały negatywne skutki swojej działalności dla środowiska. Edukowanie pracowników firm w tym zakresie w naturalny sposób odbywa się w ramach sektora Kształcenie i szkolenia zawodowe (VET).

Głównym założeniem projektu „GreenMinds...” było dostarczenie uczniom i nauczycielom szkół zawodowych oraz pracownikom i kadrze zarządzającej z sektora MŚP takich szkoleń i treści edukacyjnych, które pomogą im w opracowaniu strategii biznesowych w zakresie ochrony środowiska.

Najważniejsze cele przedsięwzięcia to:

- promowanie świadomości i praktyk ekologicznych w duchu społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) w instytucjach kształcenia i szkolenia zawodowego oraz w małych i średnich przedsiębiorstwach;
- opracowanie otwartej platformy internetowej „Green Social Network”, przeznaczonej dla instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego, ułatwiającej nawiązywanie kontaktów oraz komunikację w zakresie CSR;
- mapowanie potrzeb instytucji zajmujących się edukacją zawodową oraz firm MŚP w zakresie planowania i wdrażania działań ekologicznych i praktyk CSR;
- opracowanie przewodnika dobrych praktyk CSR;
- wsparcie wymiany wiedzy ekologicznej między przedstawicielami instytucji VET, MŚP oraz innymi interesariuszami.

Wybrane rezultaty

- Raport ***Spółeczna odpowiedzialność biznesu w obszarze ekologii***, zawierający najbardziej aktualne i innowacyjne praktyki CSR. Publikacja jest dostępna w trzech wersjach językowych – polskiej, włoskiej oraz angielskiej.
- ***Raport dotyczący społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR). Badania ankietowe w Polsce i we Włoszech***: kwerenda wiedzy z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (ankiety online) w obszarze ekologii.
- ***Materiały szkoleniowe*** oraz ***kurs online*** dotyczące Normy SA8000 i ochrony środowiska oraz zagadnień CSR i Agendy 2030. Kurs jest bezpłatny, można z niego skorzystać po utworzeniu indywidualnego konta uczestnika. Dostępna jest też ***instrukcja obsługi platformy internetowej MOOC*** z kursem.
- ***Podręcznik ekologicznego CSR dla instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)***, w którym zawarto informacje na temat planowania, wdrażania oraz dostosowywania praktyk i strategii CSR.
- ***CSR Toolkit*** – artykuły, scenariusze przypadków, przykłady gier i narzędzi edukacyjnych z zakresu CSR.

Lider

Deinde sp. z o.o.

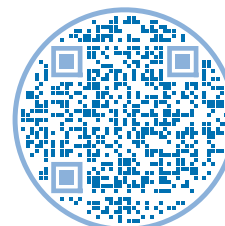
Partner

- Prometeo Digitale (Włochy)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Academy of sustainable development – ESG management

[2021-2-PL01-KA220-VET-000048665]

Transformacja gospodarcza wymaga od przedsiębiorców wprowadzenia fundamentalnych zmian w sposobach prowadzenia biznesu oraz rezygnacji z dotychczasowych modeli działania na rzecz nowych, zrównoważonych i zielonych rozwiązań. Odpowiedzią na te potrzeby może być wdrożenie strategii ESG (*Environmental, Social and Governance* – środowisko naturalne, społeczeństwo i zarządzanie/ład korporacyjny). Celem projektu „Academy of sustainable development” było dostarczenie kadry zarządzającej mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw wiedzy w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz ekologicznego podejścia do biznesu. Powstał innowacyjny program szkoleń ułatwiający skuteczne zarządzanie zmianą. Oprócz tego opracowano rozwiązania przygotowujące specjalistów do nowych wyzwań i obowiązków wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu, a tym samym ułatwiające dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

Wybrane rezultaty

Głównymi rezultatami projektu są materiały przygotowujące menedżerów do rozwiązywania problemów środowiskowych w MŚP (wszystkie są dostępne w trzech wersjach językowych – angielskiej, polskiej i węgierskiej).

- **Raport** dotyczący wyników badania kompetencji kadry zarządzającej w zakresie zarządzania zrównoważonym rozwojem w przedsiębiorstwie.
- **Opis kompetencji** zarządzania zrównoważonym rozwojem na dwóch poziomach zaawansowania.
- **Programy szkoleniowe:**
 - program kursu „Zrównoważony rozwój – zarządzanie ESG: kadra menedżerska średniego szczebla”;
 - program kursu „Zrównoważony rozwój – zarządzanie ESG: poziom zaawansowany”.
- **Diagnoza ESG** dla kadry wyższego szczebla – formularz samooceny i badania potrzeb.
- **Dwa pakiety materiałów** na temat zrównoważonego rozwoju / zarządzania ESG, w których skład wchodzi m.in.: prezentacje multimedialne, karty pracy, studia przypadków, scenariusze działań, podcasty i infografiki. Materiały można pobrać ze strony internetowej projektu.

Lider

Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii

Partnerzy

- Fundacja „Green Industry Foundation” (Polska)
- EDU SMART Training Centre Limited (Irlandia)
- Európai Ökociklus Társaság/ European Ecocycles Society (Węgry)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

Heroes of circural economy

[2022-2-PL01-KA210-VET-000098457]

Celem projektu było stworzenie innowacyjnego narzędzia edukacyjnego: gry fabularnej (RPG, *role-playing game*) popularyzującej gospodarkę obiegu zamkniętego (GOZ) i rozwijającej kompetencje ekologiczne. Kluczowym elementem było opracowanie scenariuszy i przeprowadzenie sesji RPG, które miały zainteresować młodych ludzi tematyką zielonych zawodów oraz zasadami GOZ.

Uczestnicy rozgrywki uczą się, jak efektywnie zarządzać zasobami naturalnymi, redukować odpady i wprowadzać praktyki recyklingu. Gra fabularna pozwala przekazać zasady GOZ w ramach realistycznych, interaktywnych i angażujących scenariuszy, które wymagają podejmowania decyzji zgodnych z ideą zrównoważonego rozwoju. Sesje RPG promują zielone umiejętności: ekologiczne myślenie, efektywne zarządzanie zasobami i zrównoważone planowanie. Gracze rozwijają kompetencje analityczne i strategiczne, dowiadują się, jak ich zachowania wpływają na otoczenie, i poznają praktyczne metody minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko.

Grupą docelową projektu byli uczniowie szkół podstawowych i średnich, studenci, nauczyciele oraz edukatorzy na wszystkich poziomach kształcenia, a także trenerzy i instruktorzy prowadzący szkolenia z zakresu ekologii oraz zrównoważonego rozwoju. Ponadto z opracowanych rozwiązań mogą skorzystać pracownicy instytucji edukacyjnych i organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony środowiska, młodzi profesjonaliści rozpoczynający karierę w branżach związanych z ekologią, społeczności lokalne oraz decydenci i politycy odpowiedzialni za kształtowanie regulacji edukacyjnych i środowiskowych.

Wybrane rezultaty

- **Gra RPG Siła wiecznego obiegu** – podręcznik, scenariusz, karty postaci oraz ekran mistrza gry.

Lider

Spółeczna Grupa Medialna

Partnerzy

- Associació Educativa i Cultural Blue Beehive (Hiszpania)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

MET–VET: Metacognition for environmental thinking in VET

[2021-2-PL01-KA220-VET-000050783]

Państwa członkowskie Unii Europejskiej zainicjowały wiele działań – wśród których wymienić trzeba przede wszystkim Europejski Zielony Ład – których celem jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko oraz kształtowanie ekologicznych umiejętności i kompetencji obywateli. W założeniu realizatorów projektu instytucje edukacyjne (w tym ośrodki kształcenia i szkolenia zawodowego) mogą się stać orędownikami „procesu zazielenienia”, jeśli nauczyciele zostaną wyposażeni w niezbędne kompetencje z zakresu ochrony środowiska, a uczniowie zyskają możliwość rozwijania ekologicznego sposobu myślenia. Na drodze do tego celu przydatne okazują się metakognitywne strategie uczenia się umożliwiające zrozumienie własnego sposobu myślenia oraz pomagające przełożyć wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego na działania prośrodowiskowe.

W ramach projektu powstał zestaw innowacyjnych narzędzi wspierających świadomość ekologiczną poprzez poszerzanie umiejętności metakognitywnych osób uczestniczących w edukacji VET i ich trenerów.

Wybrane rezultaty

- **Ramy kompetencji metapoznania** dla myślenia ekologicznego.
- **„Metacognition for an Environmental Approach to VET”** – 15-godzinny kurs online (MOOC) przeznaczony dla praktyków VET.
- **Biblioteka historii cyfrowych** i przewodnik do jej tworzenia.
- **Zestaw narzędzi do zarządzania zmianą w VET** przeznaczony dla centrów szkolenia i kształcenia zawodowego.

Lider

Stowarzyszenie „Centrum
Wspierania Edukacji
i Przedsiębiorczości”

Partnerzy

- Inercia Digital SL (Hiszpania)
- Volkshochschule im Landkreis Cham e.V. (Niemcy)
- Essenia UETP – University and Enterprise Training Partnership S.r.l. (Włochy)
- Lifelong Learning Centre „Oloklirosi” (Grecja)
- Synthesis Center for Research and Education Limited (Cypr)
- Cuiablu OÜ (Estonia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

What vocational education can do for climate action

[2021-2-PL01-KA210-VET-000047985]

Edukacja ekologiczna staje się coraz bardziej istotnym elementem sektora VET – wiedza z tego obszaru umożliwia podejmowanie świadomych decyzji środowiskowych, ułatwia prowadzenie zrównoważonego stylu życia i promowanie zachowań proekologicznych. Celem projektu było zapoznanie uczestników – uczniów i nauczycieli placówek kształcenia zawodowego – z wyzwaniami środowiskowymi, z jakimi będą musieli się mierzyć w bliższej i dalszej perspektywie. Przedsięwzięcie sprzyjało rozwijaniu krytycznego oraz aktywnego obywatelstwa.

Rezultaty powstały z myślą o edukatorach, trenerach i doradcach zawodowych VET. Ważną grupą potencjalnych interesariuszy były osoby uczące się w instytucjach kształcenia zawodowego. Z materiałów opracowanych w ramach projektu skorzystać mogą także instytucje szkoleniowe spoza sektora.

Wybrane rezultaty

- **Raport: Środowiskowe wyzwania i działania na rzecz klimatu, z uwzględnieniem nauki obywatelskiej**, zawierający m.in. wyniki badania na temat *citizen science* w Polsce i we Włoszech, opis najpilniejszych wyzwań środowiskowych, możliwości zaangażowania się sektora VET w działania na rzecz klimatu oraz wywiady z ekspertami – promotorami nauki obywatelskiej.
- **Kurs online VEforCA – co edukacja zawodowa może zrobić dla działań na rzecz klimatu**, stworzony z myślą o edukatorach VET i osobach uczących się w sektorze. Można z niego skorzystać po założeniu konta na platformie Prometeo Digitale.
- **Zestaw zrównoważonego rozwoju** składający się z przewodnika na temat wdrożenia przyjaznych dla środowiska zachowań w codziennym życiu oraz ze wskazówek dotyczących sześciu obszarów: oszczędność wody; oszczędność energii; inteligentne zakupy i żywność; gospodarka odpadami, recykling i upcykling; aktywny transport i mobilność; zmniejszanie śladu węglowego.
- **Pakiet oceny świadomości ekologicznej** umożliwiający pomiar zmian behawioralnych zachodzących wraz z przyrostem wiedzy z zakresu działań prośrodowiskowych.

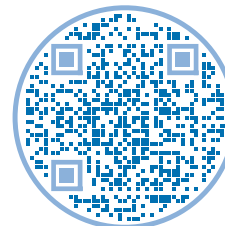
Lider

Fundacja „Fundusz Inicjatyw”

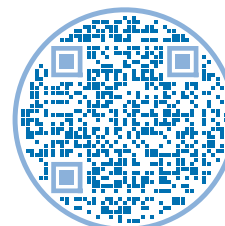
Partnerzy

- Prometeo (Włochy)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Responsibility for the environment and climate changes, in education and performance of professions. A practical handbook for vocational schools

[2021-1-PL01-KA220-VET-000028190]

Programy edukacji zawodowej w niewielkim stopniu uwzględniają zjawiska zachodzące na styku trzech rzeczywistości: człowieka, środowiska i gospodarki. Celem projektu była zmiana tego stanu poprzez szersze wprowadzenie tematyki zrównoważonego rozwoju do obszaru VET.

Instytucje partnerskie z Polski, Niemiec i Danii przygotowały podręcznik ze scenariuszami zajęć z przedmiotów zawodowych dla branż: gastronomicznej, fryzjerskiej, architektury krajobrazu i elektrycznej. Założeniem było włączenie treści prośrodowiskowych do nauki różnych przedmiotów, by unaocznic uczniom wpływ czynności zawodowych na środowisko naturalne i społeczeństwo. Informacje na temat oszczędzania wody, ograniczania ilości odpadów, korzystania z opakowań nadających się do odzysku i odnawialnych źródeł energii czy dbałość o warunki pracy powinny być – według twórców projektu – naturalnym tłem w trakcie nauki, a potem w codziennej praktyce zawodowej.

Potencjalnymi odbiorcami wypracowanych rezultatów są nauczyciele w szkołach zawodowych i centrach kształcenia, instruktorzy praktycznej nauki zawodu oraz osoby zajmujące się edukacją z zakresu zrównoważonego rozwoju.

Wybrane rezultaty

- ***Odpowiedzialność za środowisko i zmiany klimatyczne w kształceniu i wykonywaniu zawodów. Praktyczny podręcznik dla szkół zawodowych*** – publikacja zawierająca scenariusze zajęć z zakresu zrównoważonego rozwoju w branżach: architektura krajobrazu i ogrodnictwo, fryzjerstwo, gastronomia, elektryka. Konspekty zawierają klarowne instrukcje ćwiczeń, materiały i załączniki, a także wskazówki pomagające nauczycielowi zrealizować i podsumować zajęcia. Podręcznik opracowano w formie prezentacji PowerPoint.

Lider

Fundacja Kształcenia Zawodowego i Międzykulturowego FAVEO

Partnerzy

- FGU Sydøstjylland (Dania)
- Bildungsnetzwerk Magdeburg (Niemcy)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

„Ugly” fruits and veggies... NOT!

An innovative educational program towards sustainable consumption and food waste reduction

[2021-2-PL01-KA220-VET-000050880]

Projekt wpisujący się w ekologiczne priorytety Unii Europejskiej. Motywem przewodnim było przeciwdziałanie marnotrawieniu owoców i warzyw, które nie spełniają norm estetycznych, ale mają pełną wartość odżywczą. Celem projektu było opracowanie kompleksowego programu edukacyjnego dotyczącego odpowiedzialnej konsumpcji, a także zaangażowanie młodych ludzi w działania ekologiczne – zainspirowanie ich do zmiany nawyków żywieniowych i ochrony środowiska.

Rezultaty powstały z myślą o nauczycielach i facylitatorach szkolących specjalistów z branży spożywczej oraz pracownikach branży spożywczej: w tym dystrybutorach i hurtownikach, przetwórcach żywności, osobach zarządzających sklepami. Uwzględnieni zostali także konsumenci, dla których przygotowano materiały edukacyjne z praktycznymi wskazówkami na temat sposobów ograniczania marnotrawienia żywności.

Wybrane rezultaty

- **Szczegółowy raport o stanie wiedzy na temat marnowania „brzydkich” owoców i warzyw.**
- **Program nauczania i podręcznik *Ugly Fruits NOT!*** (łańcuch dostaw owoców i warzyw – kluczowi uczestnicy, ich strategie i inicjatywy w zakresie ograniczania odpadów z owoców i warzyw).
- **Cztery moduły z cyfrowymi interaktywnymi historiami o „brzydkich” owocach i warzywach.** Wykorzystano w nich elementy zabawy – zaskoczenie, eksplorację, odkrywanie i inne rodzaje mechaniki gier.
- **Platforma e-learningowa *UglyFruitsNOT!*** – narzędzie online umożliwiające prowadzenie nauczania mieszanego (stacjonarnego i zdalnego) z zakresu zrównoważonej konsumpcji, z uwzględnieniem sposobów ograniczania marnotrawstwa żywności (zwłaszcza niestandardowych owoców i warzyw). Z materiałów na platformie można skorzystać po utworzeniu konta / zalogowaniu.

Lider

Uniwersytet Przyrodniczy
we Wrocławiu

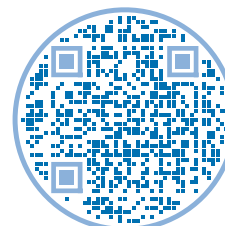
Partnerzy

- COFAC Cooperativa de Formacao e Animacao Cultural CRL (Portugalia)
- Universitaet Paderborn (Niemcy)
- Stando Ltd (Cypr)
- Innovation Hive (Grecja)
- Inercia Digital SL (Hiszpania)
- Stowarzyszenie ARID (Polska)
- PNEVMA LLC (Bułgaria)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Living sustainably: Avoiding overconsumption through zero waste in the kitchen

[2021-2-PL01-KA210-VET-000050696]

Celem projektu było ograniczenie ilości odpadów w sektorze gastronomicznym i zwrócenie uwagi na konieczność wprowadzenia zmian w produkcji żywności. Realizatorzy przedsięwzięcia położyli nacisk na przemyślane zakupy i przygotowanie posiłków oraz organizowanie żywienia z wykorzystaniem materiałów nadających się do recyklingu. W ramach przedsięwzięcia zrealizowano badania terenowe, krótkie kursy, pogadanki i warsztaty (m.in. pokazy przyrządzania posiłków na bazie tradycyjnych receptur).

Dzięki projektowi udało się wprowadzić pozytywne zmiany w nawykach konsumpcyjnych uczestników: uczniów, trenerów, szkoleniowców VET oraz pracowników branży gastronomicznej. Poznali oni m.in. założenia podejścia *green-mind* oraz filozofii zero waste, wpływających na zmniejszenie ilości produkowanych odpadów (m.in. plastikowych). Najważniejszym rezultatem projektu był praktyczny przewodnik, który można wykorzystać na zajęciach w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej oraz nieformalnej w placówkach kształcenia i szkolenia zawodowego.

Wybrane rezultaty

- **Poradnik *Zero Waste in the kitchen guide*.**
- **Manifest Zero Waste.**
- **Newslettery** z treściami edukacyjnymi, w tym **edukacyjne materiały wideo.**

Lider

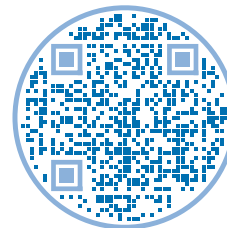
Stowarzyszenie Wiedza

Innowacja Rozwój

Partnerzy

- Enjoy European Network Società Cooperativa Sociale (Włochy)
- Mittetulundusühing MITRA (Estonia)
- Akademie für Politische Bildung und demokratiefördernde Maßnahmen (Austria)
- Aventura – Associação para a promoção do desporto, aventura e mobilidade (Portugalia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

TOUCAN – The future of tOUrism without a CARbon footpriNt

[2021-1-PL01-KA220-VET-000025053]

Turystyka jest znaczącą częścią światowej gospodarki – według szacunkowych danych w Unii Europejskiej w tej branży zatrudnionych jest 12–14 mln osób. Napływ gości do regionów turystycznych oznacza oczywiście korzyści finansowe dla społeczności lokalnych, ale jednocześnie spore obciążenia środowiskowe – np. nadmierowe wykorzystanie tworzyw sztucznych, zwiększenie ilości produkowanych odpadów, marnowanie jedzenia i wyższą emisję dwutlenku węgla. Przejście do gospodarki obiegu zamkniętego w turystyce wiąże się nie tylko ze zmianami źródeł pozyskiwania energii, lecz także z koniecznością pogłębiania wiedzy przez kadrę zarządzającą firmami turystycznymi oraz ich pracowników. Celem projektu „TOUCAN” było dostarczenie wiedzy na temat niskoemisyjności w branży turystycznej. Z rezultatów projektu skorzystać mogą m.in. pracownicy i właściciele firm hotelarskich, organizacje pozarządowe, decydenci oraz mieszkańcy rejonów turystycznych.

Wybrane rezultaty

- **Narzędzia do oceny zielonych kompetencji** pracowników branży turystycznej. Przygotowano moduły tematyczne upowszechniające wiedzę o gospodarce obiegu zamkniętego oraz promujące innowacyjne rozwiązania w tym zakresie dla sektora turystyki. Rozwiązania – szkolenie oraz narzędzie do oceny kompetencji – dostępne są w wersji online.
- **Kursy m-learningowe** dla sektora turystycznego z zakresu zrównoważonego rozwoju.
- **Przewodnik Walidacja w branży turystycznej – korzyści i znaczenie.**

Lider

Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza

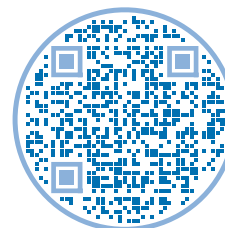
Partnerzy

- Asserted Knowledge
Omorrythmos Etaireia (Grecja)
- Associazione SubMeet (Włochy)
- Danmar Computers sp. z o.o.
(Polska)
- Grantxpert Consulting Limited
(Cypr)
- Mindshift Talent Advisory
(Portugalia)
- Yasar University (Turcja)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Development of courses for sustainable waste management for municipalities

[2021-1-PL01-KA220-VET-000030417]

Wdrożenie zrównoważonej gospodarki wymaga znacznych inwestycji w całej Unii Europejskiej. Zarządzanie odpadami jest bardzo istotnym elementem tego procesu – śmieci należy traktować jako surowiec wtórny: ponownie wykorzystać, odzyskać lub użyć jako źródło energii.

Projekt skupiał się na edukacji grup mających wpływ na wdrażanie polityk środowiskowych na poziomie lokalnym: przedstawicielach wydziałów ds. odpadów lub środowiska w gminach, kadrze i uczniach szkół branżowych oraz osobach zajmujących się gospodarką komunalną. Celem przedsięwzięcia było opracowanie i wdrożenie innowacyjnych kursów zawodowych, zgodnych z dyrektywą ramową Unii Europejskiej w sprawie gospodarowania odpadami, umożliwiającymi zwiększenie kompetencji i umiejętności w tym zakresie na poziomie gmin.

Wybrane rezultaty

- **Raport** z analizy porównawczej umiejętności, kompetencji, potrzeb i wyzwań w zakresie zrównoważonego zarządzania odpadami – wraz z **rekomendacjami dla interesariuszy**.
- **Profil kwalifikacji specjalisty ds. gospodarki odpadami** z wykorzystaniem poziomów NQF/EQF – narzędzie ułatwiające projektowanie szkoleń na podstawie zidentyfikowanych luk kompetencyjnych.
- **Program nauczania**, zawierający m.in. propozycję certyfikacji w gospodarce odpadami.
- **Materiały szkoleniowe** z zakresu zrównoważonej gospodarki odpadami, m.in. prezentacje multimedialne, filmy, interaktywne ćwiczenia, narzędzia do samooceny oraz scenariusze pracy grupowej.
- **Interaktywna platforma e-learningowa** – narzędzie ułatwiające samokształcenie, zdobywanie kwalifikacji w miejscu pracy oraz prowadzenie zajęć w formule online lub stacjonarnej.
- **Centrum wiedzy o gospodarce odpadami**: baza informacji i przestrzeń komunikacyjna dla osób zainteresowanych tym tematem (dostęp do platformy dla zalogowanych użytkowników).

Lider

Contentplus

Partnerzy

- Creative Thinking Development (Grecja)
- EDITC LIMITED (Cypri)
- Institute for Research in Environment, Civil Engineering and Energy (Macedonia Północna)
- Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj (Słowenia)
- Stowarzyszenie na Rzecz Innowacji i Edukacji (Polska)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

The green workplaces in NGO

[2022-1-PL01-KA210-VET-000083703]

Wdrażanie zielonej transformacji wiąże się z wieloma nowymi wyzwaniami dla pracowników i pracodawców. Proces ten wymaga odpowiedniego przygotowania merytorycznego oraz usystematyzowania i konsekwentnego stosowania zasad proekologicznych. Realizatorzy polsko-grecko-włoskiego projektu zaproponowali rozwiązania umożliwiające zwiększenie kompetencji ekologicznych pracowników organizacji pozarządowych, przygotowujące do realizacji zadań zgodnych z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu. Z narzędzi skorzystać mogą także osoby współpracujące z organizacjami, chcące rozwijać umiejętności z zakresu ekologii: koordynatorzy, asystenci, wolontariusze, eksperci, szkoleniowcy i menedżerowie.

Wybrane rezultaty

- **Ankieta autoewaluacyjna** dotycząca ekologicznych miejsc pracy w NGO.
- **Generator działań ekologicznych NGO** – narzędzie bazujące na sztucznej inteligencji. Dostarcza spersonalizowane porady środowiskowe, tworzone na podstawie analizy codziennych nawyków użytkowników. Dzięki generatorowi użytkownicy mogą tworzyć mapy drogowe wprowadzania rozwiązań ekologicznych w organizacjach.
- **Jak tworzyć zielone miejsca pracy NGO** – poradnik opracowany z myślą o osobach, które angażują się w działania proekologiczne w miejscach pracy. Zawiera praktyczne pomysły i strategie związane z zieloną transformacją oraz wskazówki na temat wdrażania codziennych działań prośrodowiskowych.

Lider

Spółdzielnia Socjalna
Zielone Śląskie

Partnerzy

- Anaptyxiako Kentro Thessalias (Grecja)
- Cooperativa Sociale – COSEP (Włochy)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

RE:CO! Where are we going?

[2021-2-PL01-KA210-VET-000048757]

Celem projektu było budowanie świadomości ekologicznej uczniów oraz uatrakcyjnienie procesu kształcenia i szkolenia zawodowego poprzez umiędzynarodowienie zajęć. Dzięki współpracy z partnerami uczestnicy mogli poznać specyfikę działania zagranicznych placówek edukacyjnych (m.in. podczas warsztatów prowadzonych przez nauczycieli z Hiszpanii). Udział w przedsięwzięciu umożliwił rozwinięcie kluczowych kompetencji, m.in. w zakresie krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów, pracy w zespole i zarządzania grupą.

Jednym z najistotniejszych założeń projektu było ekologiczne podejście do mody, w tym do funkcjonowania branży odzieżowej w czasach zielonej rewolucji. Troska o środowisko naturalne była widoczna na każdym etapie przedsięwzięcia. Cenne okazały się wideokonferencje z udziałem polskich i hiszpańskich ekspertów w dziedzinie ochrony przyrody, podczas których szczegółowo omawiano wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne. Zarówno nauczyciele przedmiotów zawodowych, jak i uczniowie zwiększyli swoją wiedzę w zakresie działalności proekologicznej (ci ostatni mieli okazję w praktyce wykorzystać zdobyte umiejętności podczas pokazu mody ekologicznej).

Wybrane rezultaty

- **Filmy** z udziałem uczniów.
- **Reportaż z gali podsumowującej projekt.**
- **Wielojęzyczny słownik terminów zawodowych** z zakresu projektowania mody, wzbogacony rysunkami i piktogramami przygotowanymi przez uczniów oraz nagraniami z prawidłową wymową.
- **Katalog** podsumowujący projekt.

Lider

Zespół Szkół Przemysłu Mody
i Reklamy im. W.S. Reymonta
w Częstochowie

Partnerzy

- Escola d'arts de Sant Cugat del Vallès (Hiszpania)
- Institut de Terrassa (Hiszpania)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Młodzież

LARP for Climate – adaptation of edu-LARP methodology to learning agenda for climate literacy

[2021-1-PL01-KA220-YOU-000029241]

Projekt zakładał opracowanie i upowszechnienie metodologii edu-LARP (*Live Action Role-Playing*) jako nowatorskiego narzędzia edukacyjnego, angażującego młodych ludzi w tematykę kryzysu klimatycznego. Osoby pracujące z młodzieżą poszukiwały bardziej emocjonalnych, immersyjnych i inspirujących form przekazu wiedzy o środowisku. Gry fabularne, takie jak LARP, umożliwiające wcielanie się w role i wspólne rozwiązywanie problemów, okazały się doskonałą odpowiedzią na tę potrzebę.

W inicjatywę zaangażowały się cztery organizacje z Polski, Estonii, Grecji i Norwegii, łącząc doświadczenie w projektowaniu gier, edukacji nieformalnej i aktywizmie społecznym. Kluczowe działania obejmowały stworzenie, testowanie i wdrożenie pięciu scenariuszy gier oraz organizację licznych wydarzeń edukacyjnych – zarówno stacjonarnych, jak i online – skierowanych do młodzieży, edukatorów, nauczycieli i aktywistów klimatycznych.

„LARP for Climate” nie tylko dostarczył nowe narzędzia edukacyjne, ale również wpisał się w globalne działania na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Projekt wspierał rozwój kompetencji proekologicznych, promował współpracę międzynarodową i zachęcał do kreatywnego podejścia do edukacji.

Wybrane rezultaty

→ Pięć scenariuszy gier edukacyjnych (edu-LARP):

- **Pig Grove** (gra o problemach pastwiska wspólnie użytkowanego przez kilka rodzin rolników);
- **A Tree of Life** (scenariusz dla młodych graczy poruszający tematy wspólnoty, odpowiedzialności i rozwiązywania problemów);
- **Ceremony for Hope** (gracze przenoszą się w czasie, by przekonać się, jak to jest być ludźmi, których marzenia zostały zniszczone przez katastrofę klimatyczną);
- **The Reservoir** (gra plenerowa o niedoborach wody);
- **Climate Perspectives** (gra stawia pytania o świat międzynarodowej polityki i jego wpływ na środowisko).

→ Materiały promocyjne i edukacyjne, w tym wideoprzewodniki i podcast.

Lider

Fundacja Edukacyjna Nausika

Partnerzy

- Larpifiers AMKE (Grecja)
- Alibier AS (Norwegia)
- Mittetulundusühing Peipsi Koostöö Keskus (Estonia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Become EConfident

[2022-1-PL01-KA210-YOU-000084202]

Celem projektu było wsparcie młodzieży z mniejszych miejscowości, terenów wiejskich i środowisk defaworyzowanych w rozwijaniu kluczowych kompetencji: ekologicznych oraz cyfrowych, a także w budowaniu pewności siebie i zwiększaniu zaangażowania społecznego. Projekt odpowiadał na realne potrzeby młodych ludzi z trzech lokalnych społeczności w Polsce, Rumunii i na Litwie, zidentyfikowane na podstawie wspólnie przeprowadzonej diagnozy społecznej (ankiety, wywiady, analiza danych statystycznych oraz burze mózgów).

Podstawą działań projektowych było utworzenie przy szkołach partnerskich trzech pozalekcyjnych klubów młodzieżowych, funkcjonujących na bazie metod edukacji pozaformalnej. Stały się one przestrzenią do organizacji regularnych spotkań, warsztatów, debat oraz inicjatyw ekologicznych, dzięki którym młodzież mogła rozwijać swoje pasje i kompetencje oraz przygotowywać się do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym – zarówno na poziomie lokalnym, jak i międzynarodowym.

Dzięki projektowi uczniowie mieli okazję – często po raz pierwszy – uczestniczyć w działaniach międzynarodowych. Pogłębili wiedzę na temat ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, co pozwoliło im angażować się w działania proekologiczne. Rozwinęli także umiejętność skutecznego i przekonującego wyrażania własnych opinii oraz opanowali kluczowe kompetencje cyfrowe, niezbędne w dzisiejszym świecie.

Jednym z najważniejszych osiągnięć projektu jest trwałość jego rezultatów. Kluby młodzieżowe nadal działają, a ich członkowie aktywnie uczestniczą w kolejnych inicjatywach – zarówno lokalnych, jak i międzynarodowych (w tym w nowych projektach Erasmus+). Projekt przyniósł także istotne zmiany strukturalne: partnerstwa między szkołami a organizacjami pozarządowymi zostały wzmocnione, nauczyciele stali się integralną częścią zespołów projektowych, a organizacje partnerskie zwiększyły swoje możliwości długofalowej pracy z młodzieżą.

Wybrane rezultaty

- Utworzenie **trzech pozalekcyjnych klubów młodzieżowych**.
- Położenie fundamentów **pod trwałą współpracę szkół i organizacji pozarządowych** w edukacji pozaformalnej.

Lider

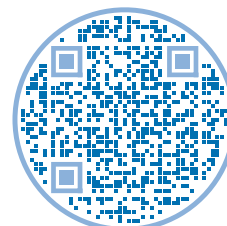
Stowarzyszenie HEureka Generator

Partnerzy

- Asociația Evolution Reșița (Rumunia)
- Asociacija Tavo Europa (Litwa)

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

Pedagogy for change – learn about climate and ecology

[2021-2-PL01-KA210-YOU-000051276]

Projekt powstał z potrzeby pilnego reagowania na kryzys klimatyczny, który – jak podkreślają organizatorzy – nie jest już zjawiskiem odległym czy abstrakcyjnym, ale bezpośrednio wpływa na nasze życie, zdrowie, gospodarkę i społeczeństwa. Działalność człowieka zmienia funkcjonowanie globalnych procesów naturalnych, oddziałując na klimat, morskie i lądowe ekosystemy oraz jakość powietrza i wody. Ludzie konsumują coraz więcej i pozostawiają rosnący ekologiczny dług dla przyszłych pokoleń.

Projekt miał na celu zwiększenie wiedzy młodzieży w zakresie ochrony środowiska i klimatu poprzez nowoczesne, zaangażowane metody edukacyjne oraz budowanie świadomości obywatelskiej i ekologicznej. Inicjatywa łączyła działania edukacyjne, obywatelskie, artystyczne i kampanijne. Szczególną wagę przywiązywano do partycypacji młodzieży oraz jej aktywnego udziału w działaniach lokalnych. Każda organizacja partnerska przygotowała własną proekologiczną inicjatywę społeczną, np. zakładanie łąk kwietnych, organizacja debat, działania artystyczne oraz warsztaty dotyczące zrównoważonego rozwoju.

Dzięki projektowi młodzi ludzie uczyli się krytycznego myślenia, działania obywatelskiego oraz zasad zrównoważonego rozwoju. Otrzymali także przestrzeń do dyskusji na temat klimatu i ochrony środowiska, a dzięki temu uświadomili sobie, że współpraca z ekspertami, decydentami i mediami daje realną szansę na zmianę niekorzystnych trendów środowiskowych.

Wybrane rezultaty

- **Film edukacyjny** *Climate for change* (bit.ly/4cNPuWA).
- **Cztery akcje społeczno-artystyczne (flash mob)** pod hasłem „Wyzwalamy dobrą energię dla klimatu”.
- **Kampania „Kultura dla klimatu”** – działania promocyjno-edukacyjne w mediach społecznościowych.

Lider

Fundacja Ars Imago

Partnerzy

- MARCA – Associação de Desenvolvimento Local (Portugalia)
- JUMP – Gioventù in riSalto (Włochy)
- Instituto Ikigai (Hiszpania)

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

PermaCOOLtura: Permakulturowe podejście do poprawy kultury przedsiębiorczości wśród młodzieży

[2021-1-PL01-KA220-YOU-000028489]

Projekt „PermaCOOLtura” łączy dwa kluczowe wyzwania współczesności: kryzys klimatyczny oraz bezrobocie młodzieży. Jego realizatorzy zaproponowali wykorzystanie idei permakultury – tworzenia samoregulujących się, zrównoważonych ekosystemów – jako narzędzia wspierającego rozwój przedsiębiorczości wśród młodych ludzi.

Wychodząc z założenia, że edukacja formalna nie dostarcza wystarczającego wsparcia w budowaniu kompetencji przedsiębiorczych, projekt skupił się na edukacji pozaformalnej. Główne działania obejmowały wzmacnianie inicjatywności młodzieży, kształtowanie postawy odpowiedzialności oraz rozwijanie umiejętności organizacyjnych.

Cele projektu obejmowały:

- zwiększenie wiedzy młodzieży i pracowników młodzieżowych na temat permakultury, przedsiębiorczości i inicjatyw klimatycznych;
- opracowanie i udostępnienie materiałów edukacyjnych;
- propagowanie metod zrównoważonego rozwoju jako filozofii działania obejmującej nie tylko środowisko naturalne, lecz także relacje międzyludzkie, współpracę społeczną oraz dobrostan psychiczny.

Projekt ukazywał permakulturę jako uniwersalne podejście do tworzenia inicjatyw społecznych i zawodowych – niezależnie od branży. Podkreślano, że permakultura to nie tylko praktyki rolnicze, lecz także sposób myślenia oraz organizacji pracy, skoncentrowany na trosce o ludzi, planetę i przyszłe pokolenia.

Uczestnicy projektu zdobywali wiedzę podczas wizyty studyjnej w Polsce oraz szkolenia w Hiszpanii, a następnie aktywnie uczestniczyli w tworzeniu i testowaniu rezultatów. Partnerzy projektu zadbali o szeroką dostępność opracowanych materiałów edukacyjnych – zarówno pod względem językowym, jak i sensorycznym – przygotowując audiobooki i oferując bezpłatne warsztaty.

Wybrane rezultaty

- **Interaktywny podręcznik** edukacyjny *PermaCOOLtura: Permaculture Approach to Improving Youth's Entrepreneurship Culture*.
- **Audiobooki** na temat permakultury.

Lider

Stowarzyszenie „Oczy Szeroko Otwarte”

Partnerzy

- Plataforma de Alternativas Sostenibles y Solidarias (Hiszpania)
- Tudás Alapítvány (Węgry)

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

ECOMpetence4You – Proekologiczne modele biznesowe w kreowaniu kompetencji rynkowych młodzieży

[2022-1-PL01-KA210-YOU-000083683]

Projekt powstał w odpowiedzi na dwie kluczowe potrzeby młodzieży: rosnącą świadomość ekologiczną oraz konieczność przygotowania się do funkcjonowania na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Głównym celem inicjatywy było stworzenie nowoczesnego narzędzia edukacyjnego – gry planszowej, która umożliwiłaby młodym ludziom zdobycie wiedzy na temat modeli biznesowych opartych na zasadach zrównoważonego rozwoju, a jednocześnie rozwijała ich kompetencje zawodowe i przedsiębiorcze.

Projekt łączył ekonomię cyrkularną, czyli model gospodarczy umożliwiający minimalizację odpadów i zużycia zasobów przez maksymalne wykorzystanie materiałów w zamkniętych cyklach, z grywalizacją. Dzięki takiemu podejściu możliwe było efektywne i angażujące kształtowanie umiejętności młodych ludzi, m.in. w zakresie rozumienia relacji biznes-środowisko, tworzenia zrównoważonych modeli biznesowych, krytycznego myślenia i podejmowania decyzji.

Proces tworzenia gry opierał się na podejściu *outcome mapping*, które skupia się nie tylko na osiągnięciu określonych rezultatów formalnych, lecz także na długofalowym wpływie narzędzia na użytkowników. W prace nad projektem zaangażowano młodzież, edukatorów, ekspertów oraz projektantów gier. Po intensywnym procesie testowania i ewaluacji powstał kompletny pakiet edukacyjny, gotowy do wykorzystania w szkołach, organizacjach młodzieżowych oraz podczas warsztatów z zakresu edukacji klimatycznej i zawodowej. Co istotne, gra została zoptymalizowana pod kątem zmniejszenia ilości materiałów drukowanych.

Wybrane rezultaty

→ **Innowacyjna edukacyjna gra planszowa** dla młodzieży *ECOMpetence4You* (bit.ly/42RsiSX), w tym:

- mechanika rozgrywki oraz scenariusze do wykorzystania w edukacji nieformalnej;
- gotowe do druku materiały tradycyjne (plansze, karty, tokeny, formularze, kredyty, instrukcje) oraz elementy **do druku 3D** (elementy gry);
- **ponad 80 studiów przypadków** firm i rozwiązań cyrkularnych;
- **interaktywne instrukcje i animacje** dla moderatorów i graczy.

→ **Aplikacja** umożliwiająca prowadzenie rozgrywek na urządzeniach mobilnych.

→ **Podcast** pt. *Coś idzie w rynek, coś wraca o grze i gospodarce obiegu zamkniętego* (bit.ly/3S71xVs).

Lider

5Klepek Michał Klepka

Partnerzy

- Fondazione Fenice Onlus (Włochy)
- Center for Innovation Partnerships (Słowacja)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Wezbranie. Spotkania kobiet na przecięciu klimatu, sztuki i technologii

[2021-2-PL01-KA210-YOU-000051471]

Projekt „Wezbranie” to interdyscyplinarna inicjatywa łącząca edukację klimatyczną, sztukę społeczną i technologię cyfrową, aby wzmocnić głos kobiet w kontekście zmian klimatu i migracji. Istotną motywacją dla realizatorów przedsięwzięcia była sytuacja migrantów w Polsce i południowej Hiszpanii. Świadomość społeczna dotycząca tych problemów jest bardzo niska, a według ekspertów w wyniku zmian klimatu można spodziewać się jeszcze większych fal migracyjnych.

Projekt koncentrował się na zwiększaniu świadomości społecznej w zakresie perspektyw migrantów, a także na edukacji dotyczącej innych konsekwencji zmian klimatycznych oraz zmieniających się warunków życia społeczności Globalnego Południa. Wyróżnikiem projektu było feministyczne podejście do narracji oraz silny komponent edukacji nieformalnej.

Działania realizowane w ramach projektu opierały się na strategii łagodzenia skutków zmian klimatycznych poprzez aktywizację lokalnych społeczności przy wykorzystaniu technologii i sztuki. Dzięki współpracy dwóch organizacji przeprowadzono szereg działań artystycznych (murale), edukacyjnych (warsztaty, aplikacja mobilna), medialnych (festiwal filmowy) oraz badawczych (raport na temat migracji klimatycznej).

Uczestniczki i uczestnicy projektu zdobywali wiedzę za pomocą interaktywnych form, takich jak mobilna gra edukacyjna.

Projekt wspierał współpracę środowisk aktywistycznych oraz integrację młodzieży i społeczności lokalnych, budując sieci współpracy między organizacjami z Polski i Hiszpanii. Stał się także przestrzenią dialogu i wymiany doświadczeń dla ruchów społecznych oraz obywateli na styku równości płci i kryzysu klimatycznego.

Wybrane rezultaty

- **Gra edukacyjna** na temat migracji klimatycznych i doświadczeń kobiet (aplikacja mobilna wykorzystująca rozszerzoną rzeczywistość).
- **Osiem murali** wykonanych w Maladze i Wrocławiu.
- **Festiwal społeczno-filmowy „Wezbranie”** we Wrocławiu z pokazami filmów, panelami i warsztatami (m.in. z udziałem osób z doświadczeniem uchodźczym).
- **Raport i badania** nt. migracji klimatycznej z perspektywy płci.

Lider

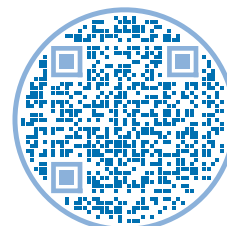
Fundacja Wspierania Integracji
Społecznej OMNES SIMUL

Partnerzy

- Asociación Libero (Hiszpania)

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

GREEN FOOTPRINT – youth skills for climate and environment literacy

[2021-1-PL01-KA220-YOU-000029127]

Projekt był odpowiedzią na rosnącą potrzebę edukacji środowiskowej młodzieży, wynikającą z nasilających się niekorzystnych zjawisk związanych ze zmianami klimatycznymi. Celem przedsięwzięcia było rozwijanie kompetencji pracowników młodzieżowych oraz stworzenie innowacyjnych materiałów edukacyjnych i narzędzi w zakresie ekologii i ochrony środowiska naturalnego.

Projekt wyróżniało kompleksowe podejście łączące działania młodzieżowe, pozaformalną edukację, innowacje cyfrowe oraz międzynarodową wymianę doświadczeń. Partnerzy wspólnie realizowali szkolenia, warsztaty i spotkania projektowe w Polsce, Niemczech, Włoszech i na Łotwie.

W przedsięwzięcie aktywnie zaangażowano również młodzież oraz liderów lokalnych społeczności, a część działań zyskała dodatkowy wymiar dzięki współpracy z administracją publiczną i firmami odpowiedzialnymi za zrównoważony rozwój. Projekt umożliwił głębsze zrozumienie roli młodych ludzi w działaniach na rzecz ochrony środowiska i inicjatywach proekologicznych, takich jak ochrona lokalnych ekosystemów.

Wybrane rezultaty

→ **Zestaw edukacyjny „GREEN FOOTPRINT”**, obejmujący:

- pięć krótkich filmów edukacyjnych na temat ekologii (w tym: zielona energia i odnawialne źródła energii, ochrona lokalnych ekosystemów, styl życia w duchu eko, edukacja klimatyczna i przyrodnicza, gospodarka o obiegu zamkniętym);
- prezentacje multimedialne do wykorzystania online;
- pytania edukacyjne do każdego filmu, wspomagające moderację dyskusji.

Lider

Fundacja Dzieła Kolpinga w Polsce

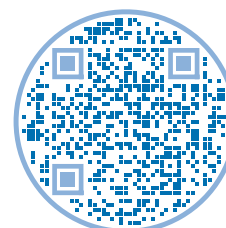
Partnerzy

- Kolping International Association e.V. (Niemcy)
- Kolpingwerk Südtirol (Włochy)
- Bioeconomy Association of Latvia (Łotwa)
- Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (Polska)

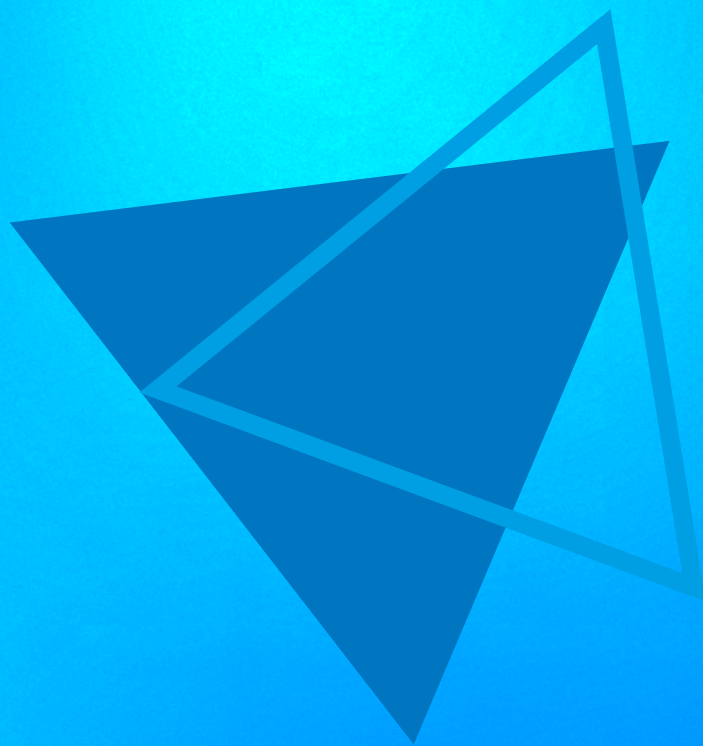
Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Szkolnictwo wyższe

Sustainable design and process in textiles for higher education

[2021-1-PL01-KA220-HED-000032201]

Przemysł tekstylny-odzieżowy od lat plasuje się w czołówce branż najbardziej szkodliwych dla środowiska (obok sektora paliwowego). Najważniejsze wyzwania, przed jakimi stoi branża odzieżowa, dotyczą zarządzania odpadami i wysokich kosztów produkcji prowadzonej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Wiele firm, które chciałyby wdrożyć zasady gospodarki cyrkularnej – zakładającej minimalizację zużycia surowców i recykling materiałów – nie dysponuje odpowiednią wiedzą ani narzędziami, by skutecznie to zrobić. Nadziejemy na zmianę tego stanu dają dobrze wykształcone kadry przekonane o konieczności wprowadzenia rozwiązań prośrodowiskowych do biznesu i przygotowane na wdrażanie standardów gospodarki obiegu zamkniętego, zapewnianie odpowiednich warunków pracy i stosowanie przejrzystych zasad komunikacji z konsumentami.

Taki był punkt wyjścia projektu „Sustainable design...”. Przedsięwzięcie zainicjowała Politechnika Łódzka – jedyna uczelnia w Polsce, która oferuje kierunek studiów w pełni skoncentrowany na włókiennictwie. Inicjatorzy postanowili, we współpracy z uczelniami z kilku krajów europejskich, wymienić się doświadczeniami i wspólnie opracować rozwiązania, które poprawią jakość kształcenia w obszarze przemysłu odzieżowego. Kluczowym celem projektu było także podniesienie świadomości ekologicznej wśród studentów – przyszłych projektantów tekstyliów.

Efektom międzynarodowej współpracy są wartościowe materiały edukacyjne, które mogą być cenną pomocą dydaktyczną dla wykładowców akademickich na kierunkach technicznych, ekonomicznych i artystycznych. Zrealizowano również szereg międzynarodowych działań edukacyjnych. Jedno z nich to Letnia Szkoła w Portugalii, której zwieńczeniem była wystawa *Green Exhibition*. W trakcie warsztatów i zajęć praktycznych studenci opracowywali zrównoważone koncepcje dla sektora tekstylnego. Projekt, dzięki ścisłej współpracy z przemysłem i skupianiu się na edukacji, promował zrównoważone praktyki w produkcji odzieży.

Wybrane rezultaty

- Materiały edukacyjne, w tym **e-book *Sustainable Design and Process in Textiles***: publikacja to wyczerpujące kompendium wiedzy na temat ekologicznych surowców, zrównoważonych procesów produkcji oraz recyklingu, zawierające praktyczne informacje m.in. na temat ekologicznych surowców lub finansowania innowacyjnych, proekologicznych rozwiązań.

Lider

Politechnika Łódzka

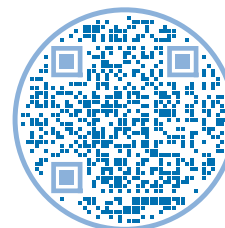
Partnerzy

- Sveučilište u Zagrebu (Chorwacja)
- Technická univerzita v Liberci (Czechy)
- Kauno technologijos Universitetas (Litwa)
- Universidade de Aveiro (Portugalia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Fostering digital and green transformation in SMEs

[2021-1-PL01-KA220-HED-000027531]

Projekt miał na celu wsparcie transformacji cyfrowej i ekologicznej w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Skupiał się na rozwijaniu kompetencji studentów w zakresie zielonych technologii cyfrowych, promowaniu innowacji zrównoważonych środowiskowo oraz dostarczaniu narzędzi i metod umożliwiających wdrażanie w firmach rozwiązań sprzyjających ochronie klimatu. W centrum przedsięwzięcia znalazła się idea łączenia cyfryzacji z ekologią. Realizatorzy uznali, że są to dziedziny komplementarne – technologia może bowiem służyć działaniom prośrodowiskowym, np. przyczyniać się do zmniejszania ilości odpadów, poprawy projektowania produktów oraz wspierać gospodarkę obiegu zamkniętego i neutralność klimatyczną. Powstały m.in. innowacyjny program skupiający się na zielonych aspektach transformacji cyfrowej w MŚP oraz angażujące materiały szkoleniowe.

Projekt przyniósł realne korzyści:

- **studentom i przyszłym przedsiębiorcom**, którzy dzięki nowoczesnym metodom dydaktycznym (takim jak grywalizowane otwarte zasoby edukacyjne) zdobyli praktyczne umiejętności niezbędne do prowadzenia zielonej transformacji w MŚP;
- **małym i średnim przedsiębiorstwom**, którym udostępniono konkretne narzędzia i metody wspierające wdrażanie zielonych technologii cyfrowych, co ułatwiło dostosowanie się do wymogów rynkowych i regulacyjnych;
- **kadrze akademickiej i instytucjom edukacyjnym**, którym umożliwiono rozwój kompetencji w zakresie nauczania tematów związanych z cyfryzacją i zrównoważonym rozwojem. Uczelnie wzbogaciły ofertę o program nauczania odpowiadający wyzwaniom współczesności, co przełożyło się na wyższą jakość kształcenia.

Jednym z najważniejszych efektów projektu była zmiana podejścia do transformacji ekologicznej i cyfrowej. Przystano ją postrzegać jako koszt, a zaczęto traktować jako szansę na rozwój, innowacje i budowanie konkurencyjności. To przesunięcie perspektywy ma zasadnicze znaczenie dla przyszłości zrównoważonego biznesu i edukacji.

Wybrane rezultaty

- **Innowacyjny, hybrydowy program akademicki** skoncentrowany na zielonych aspektach transformacji cyfrowej w MŚP. Kurs obejmuje do 15 punktów ECTS i dostosowano go do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz wyzwań związanych ze zrównoważonym rozwojem.
- **Grywalizowane otwarte zasoby edukacyjne** (OER), w tym 12 interaktywnych filmów szkoleniowych oraz dwa moduły edukacyjne wykorzystujące grywalizację i narracyjne ścieżki wyboru.
- **Filmy edukacyjne i studia przypadków** prezentujące przykłady zastosowania cyfrowych rozwiązań w kontekście transformacji ekologicznej.

Lider

Uniwersytet Ekonomiczny
w Poznaniu

Partnerzy

- EFMD AISBL (Belgia)
- Universitat Rovira i Virgili (Hiszpania)
- Kauno technologijos universitetas (Litwa)
- Fundacja „Partnerzy dla Samorządu” (Polska)
- CONFORM – Consulenza, Formazione e Management S.c.a.r.l. (Włochy)
- Università degli Studi di Macerata (Włochy)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

HEI GreenPath: Shaping HEI environment for a sustainable tomorrow

[2024-1-PL01-KA220-HED-000244946]

Zmiany klimatyczne, wyczerpywanie zasobów naturalnych oraz degradacja środowiska to palące problemy, które wymagają niezwłocznej uwagi i skutecznych działań. Uniwersytety, jako centra edukacji i innowacji, odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu sposobu myślenia oraz umiejętności przyszłych pokoleń. Mogą to robić przede wszystkim poprzez włączanie edukacji ekologicznej do formalnych programów nauczania na wszystkich poziomach.

Projekt koncentruje się na integracji zielonych umiejętności i rozwiązań ekologicznych z programami nauczania w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych oraz na zwiększaniu świadomości studentów i pracowników w kwestii znaczenia proekologicznych rozwiązań w codziennym życiu. Choć najbardziej naturalne wydaje się wdrażanie zielonych zawodów i umiejętności na kierunkach technicznych, po których ukończeniu absolwenci podejmują pracę w sektorach związanych z ekologią, realizatorzy projektu objęli swoimi działaniami również inną grupę – studentów kierunków humanistycznych. Absolwenci zarządzania, dziennikarstwa, socjologii czy stosunków międzynarodowych także mogą mieć istotny wpływ na przeciwdziałanie degradacji środowiska w swojej przyszłej pracy zawodowej.

Drugą grupę docelową projektu stanowią pracownicy dydaktyczni oraz przedstawiciele kadry administracyjnej i władz uczelni. Narzędzia opracowywane w ramach projektu pomagają wzbogacić prowadzone przez nich zajęcia o elementy kształtowania umiejętności i postaw proekologicznych. Dzięki specjalnie przygotowanej broszurze projektowej wszyscy pracownicy uczelni mogą wprowadzać rozwiązania sprzyjające ekologicznemu i zrównoważonemu stylowi życia zarówno w pracy, jak i w życiu prywatnym.

Wybrane rezultaty

- **Wytyczne dla pracowników uczelni** dotyczące włączania zielonych umiejętności do istniejących programów studiów.
- **Broszura** dla studentów na temat uwzględniania ekologicznych rozwiązań na co dzień.
- **Pilotaż 15 przedmiotów** z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, wzbogaconych o elementy kształcenia zielonych umiejętności.

Lider

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości
i Administracji w Lublinie

Partnerzy

- Agricultural University of Athens (Grecja)
- Frederick University (Cypr)
- Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije (Słowenia)
- Pegaso International Higher Education Institution (Malta)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

EU partnership to protect agricultural land in the face of climate and environmental challenges. Caring for future generations

[2024-1-PL01-KA220-HED-000252809]

Projekt ma na celu zwiększenie wiedzy oraz rozwój kompetencji uczestników w zakresie zarządzania skutkami zmian klimatycznych wpływających na rolnictwo. Skupia się również na upowszechnianiu znajomości przepisów wspierających ochronę gruntów rolnych – zasobu ograniczonego, lecz kluczowego dla środowiska, bezpieczeństwa żywnościowego oraz rozwoju gospodarczego regionów. Grunty te stanowią bowiem podstawę dla agrobiznesu, lokalnego przetwórstwa i turystyki wiejskiej.

Centralnym elementem projektu jest wdrożenie nowego, interdyscyplinarnego modułu edukacyjnego dla studentów studiów magisterskich, zatytułowanego *Ilościowa i jakościowa ochrona gruntów rolnych*. Przedsięwzięcie obejmuje do tego podnoszenie kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności społecznej i wrażliwości na wyzwania środowiskowe. Tym samym umożliwia ono uzupełnienie kształcenia na uczelniach partnerskich specjalistów posiadających interdyscyplinarne kompetencje z zakresu prawa rolnego, ochrony środowiska, rozwoju obszarów wiejskich, agrobiznesu, agronomii i gleboznawstwa.

W ramach projektu zaplanowano szeroki wachlarz aktywności studentów, w tym udział w szkołach letnich, warsztatach oraz w inicjatywie *Living Lab for Agricultural Land Conservation* (LiLAC). Pośrednio projekt oddziałuje również na studentów, których zaproszono do testowania nowych materiałów dydaktycznych oraz innowacyjnej aplikacji edukacyjnej.

Rezultatami projektu mogą się zainteresować podmioty zaangażowane w ochronę gruntów rolnych – przede wszystkim instytucje edukacyjne, organizacje pozarządowe, środowiska naukowe oraz organy administracji publicznej.

Wybrane rezultaty

- **Moduł edukacyjny** oraz **materiały edukacyjne** dotyczące ochrony gruntów rolnych.
- **Platforma wirtualna** i **żywe laboratorium** ochrony gruntów rolnych oraz powiązana z nimi inteligentna aplikacja.

Lider

Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu

Partnerzy

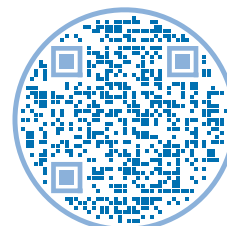
- Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (Słowacja)
- Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraina)
- Università degli Studi Roma Tre (Włochy)
- Universidad de Almería (Hiszpania)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

Integrating nature-based solutions into higher education towards exploiting the transformative potential of social economy for a green and inclusive future

[2022-1-PL01-KA220-HED-000087149]

Projekt wspiera uczelnie prowadzące wydziały ekonomii społecznej we włączaniu do programów nauczania tematów związanych ze zrównoważonym rozwojem. Wykorzystuje przy tym rozwiązania oparte na naturze (*Nature Based Solutions* – NBS), czyli innowacyjne metody edukacyjne inspirowane przyrodą, stanowiące odpowiedź na współczesne wyzwania środowiskowe oraz społeczne.

Dzięki projektowi nauczyciele akademicy otrzymali nowoczesne materiały i narzędzia dydaktyczne, które ułatwiają wprowadzanie do zajęć zagadnień związanych z ekologią i włączeniem społecznym. Studenci, uczestnicząc w takich kursach, nie tylko poznają teorię, lecz także uczą się praktycznego wykorzystywania przyjaznych środowisku rozwiązań w swojej przyszłej pracy zawodowej.

Ważnym rezultatem są ponadto przygotowane w ramach projektu dane i rekomendacje, które mogą posłużyć zarówno naukowcom zajmującym się edukacją, jak i decydentom. Rzetelne analizy oraz wytyczne ułatwią kształtowanie polityk edukacyjnych wspierających integrację NBS w sektorze ekonomii społecznej.

Dzięki wdrożeniu projektu ekonomia społeczna może odegrać jeszcze większą rolę w walce ze zmianami klimatu oraz w budowaniu bardziej zrównoważonej zielonej przyszłości. Lepsze przygotowanie przyszłych pracowników podmiotów ekonomii społecznej, zdolnych do wdrażania ekologicznych rozwiązań w praktyce, może przynieść długofalowe korzyści – przyczynić się do tworzenia zrównoważonej gospodarki i wzmocnienia postaw ekoobywatelskich w społeczeństwie.

Wybrane rezultaty

→ **Materiały dydaktyczne** wspierające prowadzenie edukacji ekologicznej zorientowanej na działanie i opartej na zasadach NBS.

Lider

Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Partnerzy

- University of Zagreb (Chorwacja)
- SYNTHESIS Center for Research and Education (Cypr)
- Stimuli for Social Change (Grecja)
- University of Macedonia (Grecja)
- Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (Polska)
- ZERO Association for the Sustainability of the Earth System (Portugalia)

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

Harnessing the potential of the Social Economy towards a green transformation through the establishment of Socially Driven Green Labs within Universities

[2021-1-PL01-KA220-HED-000032077]

Podmioty zajmujące się ekonomią społeczną dysponują znaczącym potencjałem, który może być wykorzystany w wielu przyszłościowych zielonych branżach. Aby w pełni go uwolnić, potrzebne są skoordynowane działania na wszystkich poziomach, zwłaszcza w obszarze edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa wyższego. W ramach projektu opracowano innowacyjny, transdyscyplinarny program edukacyjny dla instytucji szkolnictwa wyższego z zakresu ekonomii społecznej.

Studenci – potencjalni przyszli przedsiębiorcy społeczni – mieli okazję zdobyć wiedzę i umiejętności niezbędne w zielonym sektorze gospodarki. Dzięki modelom symulacyjnym mogli oni testować konkretne rozwiązania, rozwijając jednocześnie praktyczne kompetencje biznesowe. Udział w letniej szkole SDG Labs (Zielonych Laboratoriów Społecznych) umożliwił im ponadto zdobycie cennego międzynarodowego doświadczenia i poszerzenie perspektyw w kwestiach zmian klimatycznych i wpływu działalności człowieka na środowisko.

Dzięki projektowi nauczyciele akademicki specjalizujący się w ekonomii społecznej mogą skorzystać z materiałów dydaktycznych i naukowych, wspierających rozwój zielonych kompetencji i kształtowanie postaw proekologicznych.

Wybrane rezultaty

- **Międzynarodowe badanie w dziedzinie ekonomii społecznej** – pierwsza kompleksowa próba zdefiniowania niedoborów w zakresie zielonych umiejętności w sektorze ekonomii społecznej.
- **Program budowania potencjału** – innowacyjne i elastyczne formy szkoleniowe dla nauczycieli akademickich (w formule Massive Open Online Course – MOOC), umożliwiające włączanie zagadnień środowiskowych do programów nauczania ekonomii społecznej.
- **Modele symulacji biznesowych** – ponad 20 interaktywnych środowisk edukacyjnych do swobodnego projektowania i testowania modeli biznesowych w sektorze ekonomii społecznej.
- **Pakiet edukacyjny dla studentów** – kompleksowy zestaw materiałów obejmujących zarówno teoretyczne podstawy, jak i praktyczne narzędzia rozwijające umiejętności ekologiczne oraz kompetencje w zakresie zrównoważonego rozwoju środowiska.

Lider

Uniwersytet Komisji Edukacji
Narodowej w Krakowie

Partnerzy

- The Square Dot Team (Belgia)
- Prague University of Economics and Business (Czechy)
- Stimuli for Social Change (Grecja)
- University of Macedonia (Grecja)
- Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych (Polska)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

Improving teaching competencies in design of new generation biomaterials from wood waste

[2024-1-PL01-KA220-HED-000246133]

Projekt skupia się na opracowaniu nowoczesnych materiałów dydaktycznych dotyczących wykorzystania biomateriałów pochodzących z odpadów przemysłu celulozowo-papierniczego. To innowacyjne podejście, mające znaczenie globalne, może być szeroko stosowane w różnych sektorach gospodarki.

Inicjatywa sprzyja zacieśnianiu współpracy między uczelniami z Polski, Macedonii i Szwecji. Dzięki wspólnym działaniom naukowców i ekspertów specjalizujących się w przetwarzaniu biomasy lignocelulozowej projekt promuje proekologiczne podejście do gospodarki odpadami.

W ramach przedsięwzięcia powstanie specjalistyczny kurs laboratoryjny dla studentów kierunków przyrodniczych i ścisłych, a także dla osób zainteresowanych ochroną środowiska. Przewidziano również warsztaty dla uczniów szkół średnich, przybliżające tematykę przetwarzania i zagospodarowywania odpadów.

Efektym wymiany specjalistycznej wiedzy z zakresu gospodarowania odpadami będzie wspólna strategia wykorzystania produktów z bioodpadów oraz bogaty zestaw pomocy dydaktycznych. Opracowane treści zostaną włączone do programów nauczania jako przedmioty fakultatywne, wzbogacając ofertę edukacyjną o aktualną wiedzę z zakresu zarządzania odpadami i przetwarzania biomateriałów.

Wybrane rezultaty

- Nowatorskie, ogólnodostępne **materiały dydaktyczne** (m.in. glosariusz, wideolaboratoria, skrypty i testy online) dotyczące wykorzystania produktów z odpadów przemysłu celulozowo-papierniczego.
- **Nowa oferta edukacyjna** dla studentów kierunków przyrodniczych i ścisłych.

Lider

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Partnerzy

- Kungliga Tekniska högskolan (Szwecja)
- Ss. Cyril and Methodius University in Skopje (Macedonia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Biogospodarka w zwinnym nauczaniu uniwersyteckim Erasmus+

[2021-1-PL01-KA220-HED-000027536]

Projekt był odpowiedzią na wyzwania, przed którymi stanęła edukacja akademicka w czasie pandemii COVID-19. Zarówno wykładowcy, jak i studenci odczuwali rosnącą frustrację wynikającą z ograniczeń nauczania zdalnego, co dobitnie wskazało potrzebę wprowadzenia bardziej elastycznego i sprzyjającego zaangażowaniu podejścia do dydaktyki. Aby zwiększyć aktywność uczestników zajęć – tak stacjonarnych, jak i online – do procesu nauczania wprowadzono Design Thinking, czyli innowacyjną metodykę rozwiązywania problemów, uwzględniającą potrzeby wszystkich stron procesu edukacyjnego. W ramach przedsięwzięcia na uczelniach partnerskich zorganizowano zajęcia z tej metody, które nie tylko wzbogaciły warsztat dydaktyczny wykładowców, lecz również zainspirowały ich do ścisłej współpracy ze studentami aktywnie włączanymi w działania projektowe.

Drugim kluczowym celem projektu była popularyzacja biogospodarki oraz jej trwałe włączenie do programów nauczania akademickiego. Biogospodarka, oparta na odnawialnych i zrównoważonych zasobach, odgrywa kluczową rolę w transformacji współczesnych modeli produkcji i konsumpcji. Opracowany w ramach projektu kurs *Bioeconomy* ma na celu kształtowanie postaw proekologicznych oraz pogłębianie wiedzy na temat zrównoważonych praktyk gospodarczych i technologii czystszej produkcji. Materiały dydaktyczne stworzone na jego potrzeby powstały we współpracy wszystkich partnerów, dzięki czemu są spójne, uniwersalne i mogą być z powodzeniem wykorzystywane w różnych instytucjach akademickich. Wdrożenie kursu pozwoli nie tylko na rozszerzenie kompetencji w obszarze zrównoważonego rozwoju, lecz także przyczyni się do zwiększenia świadomości ekologicznej w kontekście globalnych przemian gospodarczych.

Wybrane rezultaty

- Program interdyscyplinarnego kursu akademickiego **Bioeconomy**.
- Podręcznik **zwinnego nauczania** – narzędzie wspierające elastyczność w dydaktyce akademickiej.
- **Podręczniki** przedstawiające zastosowanie metody **Design Thinking** w środowisku uniwersyteckim.
- **Raport** dotyczący biogospodarki.

Lider

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Partnerzy

- Mendelova univerzita v Brně (Czechy)
- Universidad de La Laguna (Hiszpania)
- Instituto Politécnico de Beja (Portugalia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Integrating sustainable large-scale Hydrogen Transport & Storage into engineering programmes as an element of hydrogen strategy for a climate-neutral Europe

[2024-1-PL01-KA220-HED-000251501]

W obliczu postępujących zmian klimatycznych, w dużej mierze wynikających z działalności człowieka, wodór wyłania się jako realna i ekologiczna alternatywa dla paliw kopalnych. Choć jego potencjał jest duży, wyzwaniem pozostaje bezpieczny i efektywny transport oraz magazynowanie tego surowca. Dlatego tak ważne jest kształcenie specjalistów, którzy sprostają tym technologicznym wymaganiom.

Celem projektu jest dostosowanie programów kształcenia inżynierów do unijnej strategii wodorowej oraz określenie kluczowych kompetencji, jakich będą potrzebować przyszli eksperci z obszarów geoinżynierii, przemysłu i inżynierii mechanicznej.

W ramach działań planowana jest międzynarodowa wymiana doświadczeń edukacyjnych związanych z gospodarką wodorową, szczególnie w zakresie transportu i magazynowania wodoru. Projekt zakłada również analizę i ujednolicenie programów nauczania na uczelniach partnerskich.

Jednym z głównych efektów będzie stworzenie międzynarodowej platformy edukacyjnej do projektowania kursów i programów kształcenia. Dzięki temu inicjatywa nie tylko wesprze realizację europejskiej strategii wodorowej, ale także przyczyni się do rozwoju gospodarki bardziej przyjaznej środowisku.

Wybrane rezultaty

- **Opis kluczowych kwalifikacji i umiejętności przyszłych inżynierów** w dziedzinie geoinżynierii, przemysłu i inżynierii mechanicznej.
- **Stworzenie międzynarodowej platformy edukacyjnej** umożliwiającej opracowywanie programów i kursów.
- **Rozwój ogólnodostępnego kursu typu Massive Open Online Course (MOOC)** dotyczącego umiejętności związanych z gospodarką wodorową.

Lider

Politechnika Śląska

Partnerzy

- TalTech – Tallinn University of Technology (Estonia)
- Technische Universität Bergakademie Freiberg (Niemcy)
- ESG Solutions (Polska)
- Università degli Studi di Brescia (Włochy)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Closing the gaps between HE and the green economy

[2024-1-PL01-KA220-HED-000244520]

Projekt koncentruje się na wspieraniu nauczycieli akademickich oraz studentów w rozwijaniu umiejętności ekologicznych i cyfrowych, które stanowią fundament zielonej transformacji gospodarki. Jego głównym celem jest przygotowanie absolwentów do aktywnego uczestnictwa w rynku pracy opartym na zrównoważonym rozwoju oraz zwiększenie ich zaangażowania w przeciwdziałanie degradacji środowiska.

W ramach projektu realizowane są inicjatywy na rzecz budowania potencjału kadry akademickiej, m.in. poprzez tworzenie i wdrażanie instytucjonalnych planów działań na rzecz zielonego szkolnictwa wyższego, a także poprzez szkolenia z zakresu wykorzystywania mobilnej rzeczywistości rozszerzonej w edukacji.

Projekt przewiduje również opracowanie innowacyjnych materiałów dydaktycznych i zasobów edukacyjnych, które wspierają proces kształcenia w zakresie zielonych i cyfrowych kompetencji. Szczególną uwagę poświęca się zwiększaniu świadomości studentów na temat wyzwań transformacji ekologicznej oraz ich przyszłych ról zawodowych w zielonej gospodarce.

Inicjatywa ta wspiera systemowe zmiany w edukacji wyższej, odpowiadając na współczesne wyzwania społeczne i środowiskowe, a także przyczynia się do rozwoju nowoczesnego i odpowiedzialnego szkolnictwa wyższego w Europie.

Wybrane rezultaty

- **e-Toolkit** opracowany w celu przygotowania i wdrożenia planu działań na rzecz zielonego szkolnictwa wyższego.
- **Ramy projektowania nauczania** umożliwiające rozwijanie ekologicznych i cyfrowych umiejętności studentów.
- **Cyfrowe pokoje zagadek i filmy animowane**.

Lider

Politechnika Łódzka

Partnerzy

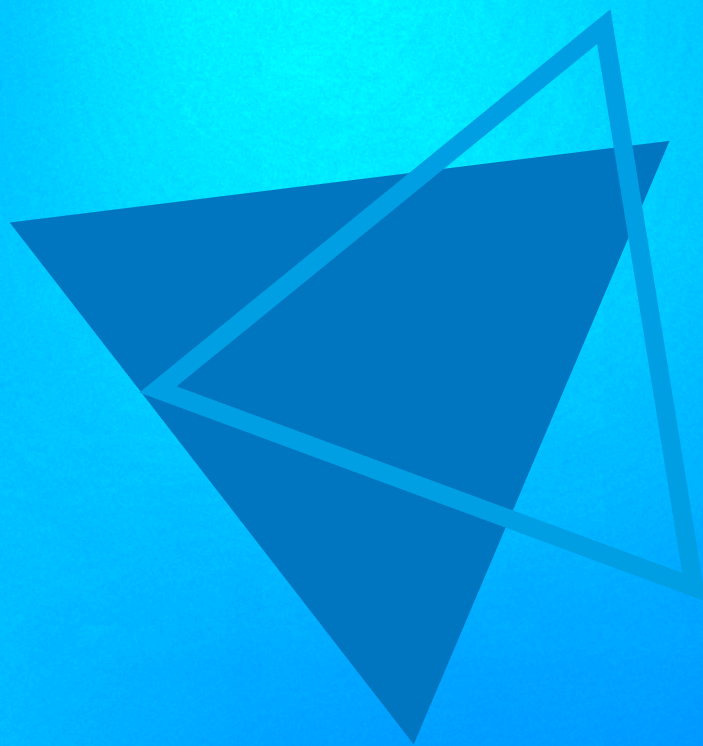
- Fundacja CleverMind (Polska)
- INNOVADE LI LTD (Cypr)
- Katholieke Hogeschool Vives Noord (Belgia)
- Tartu Ülikool (Estonia)
- University of Nicosia (Cypr)

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

Edukacja dorosłych

Sustainable food for green minds

[2021-1-PL01-KA220-ADU-000025957]

Czy można jeść smacznie, zdrowo i jednocześnie dbać o planetę? Odpowiedź brzmi: tak! Przekonuje o tym projekt „Sustainable food for green minds”, który, łącząc edukację, ekologię i kulinaria, udowadnia, że zrównoważone żywienie to nie tylko moda, ale konieczność – a jedzenie może być świadomym wyborem na rzecz przyszłości Ziemi.

Partnerzy z sześciu krajów europejskich połączyli siły, aby ograniczyć negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko. Upowszechniając dobre praktyki oraz przygotowując webinary i materiały edukacyjne promowali zrównoważoną, zdrową i odpowiedzialną konsumpcję. Kluczowym zamierzeniem projektu było zwiększenie świadomości ekologicznej uczestników, którzy dzięki niemu poznali znaczenie lokalnych i sezonowych produktów, redukcji odpadów oraz zrównoważonej produkcji żywności.

Projekt był skierowany przede wszystkim do edukatorów osób dorosłych. Do działań lokalnych i upowszechniających włączyło się ponad 300 osób, w tym seniorzy oraz przedstawiciele grup wrażliwych. Warsztaty w ogrodach warzywnych, gotowanie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii oraz praktyczna nauka planowania zrównoważonych jadłospisów to tylko niektóre z działań pozwalających uczestnikom lepiej zrozumieć wpływ ich codziennych wyborów na środowisko.

Przedsięwzięcie miało nie tylko wymiar edukacyjny, ale także międzykulturowy i międzypokoleniowy. Partnerzy zaprosili do współpracy osoby wywodzące się z różnych tradycji kulinarnych, aby mogły się lepiej poznać oraz wymieniać dobrymi praktykami.

Opracowane materiały edukacyjne – w tym e-podręcznik – są przeznaczone dla wszystkich zwolenników odpowiedzialnej konsumpcji: zarówno amatorów naturalnych produktów, jak i entuzjastów ekokulinariów. Z rezultatów projektu mogą skorzystać przede wszystkim trenerzy pracujący w obszarze edukacji pozaformalnej dorosłych oraz nauczyciele kształcenia i szkolenia zawodowego.

Wybrane rezultaty

- **Sustainable food for green minds** – e-podręcznik zawierający materiały edukacyjne na temat zrównoważonej żywności z przykładami dobrych praktyk z krajów partnerskich.
- **Food sustainability and adult education** – e-przewodnik dla edukatorów dorosłych.
- **Zdjęcia, materiały wideo, prezentacje, infografiki** do wykorzystania w szkoleniach na temat zielonych kompetencji.

Lider

Stowarzyszenie Edukacji Rolniczej i Leśnej EUROPEA Polska

Partnerzy

- Libera Università Europea della Terza Età Basilicata – LUETEB (Włochy)
- Mitra France (Francja)
- Mittetulundusühing EURIKA (Estonia)
- Austrian Association of Inclusive Society (AIS) (Austria)
- S.A.F.E. Projects (Holandia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Sześć reguł dla gospodarki obiegu zamkniętego

[2023-1-PL01-KA210-ADU-000159578]

Projekt miał na celu upowszechnienie wiedzy na temat gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ) wśród różnych grup społecznych. Instytucje partnerskie dążyły do:

- zwiększenia świadomości na temat gospodarki cyrkularnej poprzez opracowanie i udostępnienie treści edukacyjnych na ten temat;
- rozwijania umiejętności ekologicznych uczestników oraz promowania 6 zasad GOZ jako elementu codziennych nawyków (odmawiaj, minimalizuj, użyj ponownie, naprawiaj, segreguj, kompostuj);
- zainicjowania dyskusji na temat gospodarki cyrkularnej na różnych poziomach – zarówno lokalnym, jak i międzynarodowym – oraz zachęcenia do aktywnego zaangażowania obywatelskiego i oddolnych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

W ramach przedsięwzięcia zorganizowano wiele działań edukacyjnych i promocyjnych, w tym trzy międzynarodowe spotkania partnerów oraz trzy seminaria z ich udziałem, 23 lokalne warsztaty, w których uczestniczyło łącznie 466 osób. Przygotowano także osiem wystaw prezentujących plakaty promujące ideę GOZ, 30 spotkań informacyjnych z przedstawicielami administracji i organizacji lokalnych, odpowiedzialnymi za działania edukacyjne przeznaczone dla lokalnych społeczności.

Z rezultatów projektu mogą skorzystać edukatorzy z organizacji społecznych i wspólnot wiejskich – osoby, których wiedza na temat gospodarki cyrkularnej może się przełożyć na konkretne działania edukacyjne na rzecz danej społeczności.

Opracowane materiały edukacyjne, w przystępny sposób prezentujące 6 kluczowych zasad GOZ, mogą również być użyteczne dla edukatorów i trenerów prowadzących zajęcia związane z ekologią.

Wybrane rezultaty

- **Ciekawe praktyki dla GOZ** – baza dobrych praktyk realizowanych w krajach partnerskich, zawierająca m.in. opisy, zdjęcia, przydatne linki.
- **6R dla GOZ** – poradnik wyjaśniający w przystępny sposób, jak zmienić nawyki oraz zachowania na proekologiczne oraz włączyć się w ochronę środowiska, przyrody i klimatu.
- **„6R dla GOZ”** – seria 10 plakatów z informacjami na temat różnic między gospodarką linearną a gospodarką cyrkularną oraz szczegółowym opisem zasad GOZ.
- Krótkie **filmy informacyjno-edukacyjne**: trzy reportaże z międzynarodowych spotkań partnerów (bit.ly/3G8H6oq) i animowana informacja na temat 6 zasad GOZ (bit.ly/43qbum4).

Lider

Społeczny Instytut Ekologiczny

Partnerzy

- Troya Genç Çevre Derneği (Turcja)
- Momo Interdisciplinari Centar (Serbia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Edukacja ekologiczna dla seniorów

[2022-2-PL01-KA210-ADU-000099247]

Celem projektu było zwiększenie świadomości ekologicznej osób starszych oraz edukatorów i wolontariuszy działających na ich rzecz. Dzięki wspólnym działaniom partnerów opracowano uniwersalny, przyjazny seniorom program zajęć ekologicznych, który może być wykorzystany przez organizacje działające na rzecz osób starszych w Polsce i Europie.

Uczestnicy projektu zdobyli szeroką wiedzę o ekologii i zmianach klimatycznych oraz praktyczne umiejętności sprzyjające ekologicznemu stylowi życia. Projekt wspierał także ideę aktywnego starzenia się – seniorzy byli zaangażowani we wszystkie etapy realizacji przedsięwzięcia, w tym w międzynarodowe mobilności. Dzięki warsztatom uczyli się tworzyć m.in. naturalne obrazy z runa leśnego, mydła pilingujące, świece zapachowe, ramki z tektury. Uczestnicy przygotowywali również potrawy z produktów ekologicznych oraz odwiedzali ekologiczne gospodarstwa rolne, oczyszczalnie ścieków, zakłady przetwórstwa i upcyklingu. Zwieńczeniem działań projektowych był gminny konkurs promujący ekologię w społeczności lokalnej.

Z opracowanych w trakcie projektu materiałów mogą korzystać seniorzy, ich rodziny oraz wszystkie osoby zainteresowane realizacją zajęć z zakresu ekologii dla osób dorosłych.

Wybrane rezultaty

- **Program zajęć ekologicznych dla seniorów** zawierający zagadnienia do omówienia oraz propozycje warsztatów utrwalających wiedzę proekologiczną i pokazujących, jak ją wdrożyć w życiu codziennym.
- **Książka kucharska** z tradycyjnymi przepisami kuchni rumuńskiej, wykorzystującymi produkty ekologiczne.

Lider

Stowarzyszenie Uniwersytet
Trzeciego Wieku w Woźnikach

Partnerzy

- Academica Proiect (Rumunia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

#ZielonaInstytucjaKultury

[2021-1-PL01-KA210-ADU-000029724]

Instytucje kultury mają ogromne możliwości w kształtowaniu postaw proekologicznych. W dużych miastach Polski coraz częściej realizowane są zielone inicjatywy kulturalne wspierane przez samorządy, jednak w regionie Warmii i Mazur działania te miały charakter incydentalny. Żeby zmienić ten stan, trzy olsztyńskie jednostki samorządowe nawiązały współpracę z francuską organizacją RICH'ESS. Celem wspólnego projektu było zdobycie wiedzy i doświadczenia oraz wymiana dobrych praktyk w zakresie polityki ekologicznej wewnątrz instytucji, a także organizowanie prośrodowiskowych wydarzeń kulturalnych i prowadzenie skutecznej edukacji ekologicznej dorosłych słuchaczy i uczestników wydarzeń kulturalnych.

Dzięki mobilnościom zrealizowanym w ramach projektu i działaniom lokalnym uczestnicy zdobyli wiedzę, doświadczenie i nowe umiejętności w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w kulturze. Wzrosła także ich świadomość na temat wyzwań zielonej transformacji oraz możliwości angażowania sektora kultury i lokalnej społeczności w proces zmian ekologicznych.

Wybrane rezultaty

- **Raport z zielonego audytu** zawierający zalecenia z zakresu działań proekologicznych w instytucjach wspierających edukację dorosłych.
- **Reportaż wideo** prezentujący wskazówki i dobre zielone praktyki przy organizacji wydarzeń kulturalnych.
- **Scenariusze szkoleń dla bibliotekarzy i animatorów** z zakresu edukacji ekologicznej.
- **Materiały graficzno-informacyjne** do użytku w instytucjach sektora kultury, uwrażliwiające pracujących w nich edukatorów oraz odwiedzające je osoby dorosłe na kwestie związane z ochroną środowiska.

Lider

Centrum Polsko-Francuskie
Côtes d'Armor – Warmia i Mazury
w Olsztynie

Partnerzy

- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie (Polska)
- Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie (Polska)
- RICH'ESS – Réseau Interactif Des Champs de l'Economie Sociale et Solidaire du Pays de Saint-Brieuc (Francja)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Energy literacy – practical trainings for sustainable energy consumption via personal behavioural changes

[2021-1-PL01-KA220-ADU-000033582]

Celem projektu było wsparcie młodych dorosłych (w wieku 29–39 lat) w poszerzaniu wiedzy oraz rozwijaniu umiejętności i kompetencji związanych ze zrównoważonym wykorzystaniem energii. Przedsięwzięcie skierowane było do grupy społecznej, która rozpoczyna samodzielne życie, zakłada własne gospodarstwa domowe i stoi przed koniecznością podejmowania świadomych decyzji wpływających zarówno na jej przyszłość, jak i na klimat.

W ramach projektu przeanalizowano dostępne zasoby edukacyjne na temat natury i roli energii w środowisku (tzw. alfabetyzacji energetycznej) oraz zbadano poziom wiedzy i kompetencji młodych dorosłych z krajów partnerskich. Uzyskane dane pozwoliły określić luki kompetencyjne i opracować materiały edukacyjne dostosowane do potrzeb uczestników, które wykorzystano podczas warsztatów, debat i konferencji projektowych.

Najważniejszym rezultatem projektu jest ogólnodostępny, interaktywny e-kurs opublikowany na mobilnej platformie El-Practice. Zawartość kursu podzielono na cztery główne moduły tematyczne obejmujące m.in. zagadnienia Europejskiego Zielonego Ładu, możliwości uzyskania dofinansowania oraz sposoby kształtowania proekologicznych nawyków związanych z korzystaniem z energii. Kurs El-Practice zawiera nowoczesne, angażujące treści dotyczące transformacji energetycznej i działań na rzecz neutralności klimatycznej. Choć pierwotnie kierowany był do osób w wieku 29–39 lat, może być cennym źródłem wiedzy dla wszystkich dorosłych zainteresowanych ekologicznym i oszczędnym gospodarowaniem energią w życiu codziennym.

Wybrane rezultaty

- **El-Practice** – kurs rozwijający kompetencje w zakresie alfabetyzacji energetycznej. Składa się z modułów tematycznych poświęconych racjonalnemu wykorzystaniu energii, z których każdy kończy się quizem sprawdzającym zdobytą wiedzę. Jego pomyślne rozwiązanie umożliwia uzyskanie certyfikatu potwierdzającego postępy uczestnika.
- **Analiza stanu badań i poziomu wiedzy na temat energetyki** – opracowanie przedstawiające aktualne trendy, potrzeby i luki edukacyjne.
- **Raport dotyczący kompetencji młodych dorosłych w obszarze zrównoważonego korzystania z energii**, zawierający wnioski z badań przeprowadzonych w krajach partnerskich projektu.

Lider

Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć „Energie Cités”

Partnerzy

- Innovation Hive (Grecja)
- Mednarodni institut za implementacijo trajnostnega razvoja (Słowenia)
- North-West Croatia Regional Energy Agency (Chorwacja)
- LEVILO – Verein für ökologische und soziale Nachhaltigkeit (Austria)
- Zavod Energetska Agencija za Savinjsko Salesko in Korosko (Słowenia)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Edukacja ekologiczna i cyfrowa sposobem na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa

[2022-1-PL01-KA210-ADU-000084061]

Głównym celem projektu był rozwój kompetencji kadry organizacji partnerskich w zakresie: edukacji cyfrowej, obsługi komputera, ekologii oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Szczególny nacisk położono na ochronę środowiska i codzienne działania umożliwiające ograniczenie zmian klimatycznych.

Realizowane w ramach projektu mobilności – szkolenia, warsztaty i spotkania robocze – umożliwiły uczestnikom zdobycie praktycznych umiejętności z zakresu innowacyjnej edukacji oraz wymiany doświadczeń dotyczących kształtowania postaw proekologicznych. Współpraca międzynarodowa stworzyła możliwość obserwacji i testowania ekologicznych metod nauczania w różnych kontekstach kulturowych i organizacyjnych, w tym technik angażowania osób starszych i z niepełnosprawnościami w działania na rzecz ochrony środowiska.

Bezpośrednimi beneficjentami projektu były dwie grupy: kadra edukacyjna organizacji partnerskich oraz seniorzy uczestniczący w mobilnościach. Kadra poszerzyła swój warsztat o nowoczesne, ekologicznie ukierunkowane narzędzia dydaktyczne, ułatwiające prowadzenie zajęć dotyczących ochrony środowiska. Przedstawiciele tej grupy poznali również metody aktywizowania seniorów i osób z niepełnosprawnościami poprzez działania wykorzystujące surowce wtórne.

Seniorzy, będący odbiorcami części działań projektowych, rozwinęli swoje kompetencje cyfrowe, co wpłynęło na ich większą samodzielność oraz lepsze funkcjonowanie w dynamicznie rozwijającym się świecie nowych technologii. Przede wszystkim jednak zdobyli wiedzę na temat wpływu codziennych, proekologicznych wyborów na stan środowiska naturalnego.

Wybrane rezultaty

→ **Prezentacja** aktywności projektowych i **film** z realizacji przedsięwzięcia.

Lider

Stowarzyszenie Kulturalno-
-Oświatowe Wsi Dominikowice

Partnerzy

- Fundacja Na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Wydź z Domu” (Polska)
- APS Brainer Academy (Włochy)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Zielono mi – edukacja, ekologia i sztuka

[2021-1-PL01-KA210-ADU-000027376]

Motywytem przewodnim projektu było ukazanie, jak istotna jest synergia między człowiekiem a naturą. Do budowania świadomości proekologicznej realizatorzy wykorzystali twórczą ekspresję uczestników, w tym osób ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Założono, że kontakt z pięknem i siłą przyrody sprzyja kształtowaniu postaw odpowiedzialności wobec środowiska. Połączenie działań artystycznych z tematyką ekologiczną umożliwiło skuteczny przekaz wiedzy na temat stanu przyrody i konieczności jej ochrony.

Działania projektowe koncentrowały się na wymianie doświadczeń między instytucjami partnerskimi w zakresie wspierania aktywności artystycznej osób dorosłych, zwłaszcza z grup defaworyzowanych. Równolegle rozwijano kompetencje trenerów w zakresie wykorzystywania arteterapii do przekazywania treści związanych ze zrównoważonym rozwojem. Szczególny nacisk położono na wzmacnianie motywacji do aktywności twórczej w środowiskach narażonych na marginalizację oraz na wspieranie indywidualnej ekspresji uczestników poprzez zajęcia o charakterze arteterapeutycznym.

Opracowana przez partnerów broszura *Zielono mi* podsumowuje treści i doświadczenia zgromadzone podczas trzech międzynarodowych szkoleń oraz lokalnych inicjatyw realizowanych w ramach projektu. Publikacja skierowana jest przede wszystkim do trenerów i instruktorów poszukujących inspiracji oraz praktycznych rozwiązań w zakresie działań łączących sztukę z ekologią, adresowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Może być również wykorzystywana przez instytucje edukacyjne na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, które dążą do wdrażania innowacyjnych metod edukacji pozaformalnej i wzbogacania swojej oferty o nowe formy wsparcia dla dorosłych z grup marginalizowanych.

Wybrane rezultaty

- **Broszura *Zielono mi*** zawierająca przegląd różnorodnych pomysłów, metod i ćwiczeń z zakresu pozaformalnej edukacji artystycznej i ekologicznej, opracowanych z myślą o osobach zagrożonych marginalizacją społeczną.

Lider

Miejska Strefa Kultury w Łodzi

Partnerzy

- Odense Aftenskole (Dania)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie Rezultatów Projektów Erasmus+

Edukacja ekologiczna przeciwko wykluczeniu społecznemu

[2021-2-PL01-KA210-ADU-000051314]

Idea projektu zrodziła się z potrzeby aktywizacji osób wykluczonych społecznie – przede wszystkim z konieczności zachęcenia ich do opuszczania domów, podejmowania inicjatyw oraz angażowania się w życie lokalnej społeczności, z wykorzystaniem zasobów przyrodniczych najbliższego otoczenia. Wśród tej grupy zauważono niski poziom świadomości ekologicznej, zwłaszcza w obszarze segregacji odpadów, oszczędzania wody i wiedzy dotyczącej zanieczyszczenia powietrza. Problemy te wynikały nie tylko z ograniczonego dostępu do wiarygodnych źródeł informacji, ale również z braku motywacji do poszerzania wiedzy o ekologii i zrównoważonym gospodarowaniu zasobami naturalnymi.

Projekt skupiał się na podnoszeniu świadomości obywatelskiej oraz wzmacnianiu aktywności i zaangażowania uczestników w działania na rzecz środowiska. Szczególny nacisk położono na rozwijanie szacunku do przyrody oraz umiejętności odpowiedzialnego korzystania z jej zasobów, wskazując przy tym rzeczywiste zagrożenia środowiskowe i sposoby ich ograniczania.

Za sprawą angażujących form edukacji ekologicznej projekt pobudzał ciekawość uczestników i uświadamiał im wagę osobistej odpowiedzialności za przyszłość planety. Współpraca z partnerami zagranicznymi przyczyniła się również do rozwoju kompetencji pracowników i wolontariuszy instytucji partnerskich, umożliwiając im poznanie innowacyjnych metod pracy. Inicjatywa miała na celu nie tylko kształtowanie postaw sprzyjających ochronie środowiska, ale także inspirowanie do podejmowania konkretnych działań proekologicznych, z podkreśleniem wpływu codziennych wyborów na przyszłość Ziemi.

W ramach projektu opracowano i przetestowano praktyczne materiały edukacyjne – scenariusze zajęć i plany działań – które mogą być wykorzystywane przez nauczycieli, edukatorów oraz liderów inicjatyw pozaformalnych. Stanowią one wartościowe narzędzia wspierające edukację ekologiczną w różnych grupach wiekowych i społecznych, zwłaszcza wśród osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.

Wybrane rezultaty

- **Trzy plany działań** z zakresu edukacji ekologicznej.
- **Scenariusze warsztatów ekologicznych:** *Co rośnie i żyje na łące* (dla dzieci), *Edukacja dla przewodników turystycznych z okazji Dnia Ziemi, Las i pielęgnacja lasu* – szkolenie dla opiekunów przyrody górskiej.

Lider

Fundacja Na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Wyjdz z Domu”

Partnerzy

- Društvo za trajnostni razvoj in osebnostno rast Institut Treelogy (Słowenia)
- Stowarzyszenie „Skrawek Nieba” (Polska)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie

Rezultatów Projektów Erasmus+

EkoLOGIKA – kształtowanie umiejętności podstawowych osób dorosłych wykluczonych społecznie

[2023-1-PL01-KA210-ADU-000159707]

Celem projektu było wsparcie seniorów o niskich umiejętnościach matematycznych poprzez stworzenie innowacyjnego skryptu edukacyjnego *eko.LOGICZNI*, łączącego naukę matematyki z tematyką ekologii i zrównoważonego rozwoju. Projekt odpowiadał na potrzeby tej grupy wynikające z deficytów edukacyjnych i ograniczonego dostępu do materiałów dostosowanych do dorosłych odbiorców.

Ekologii nie da się zrozumieć bez matematyki – i odwrotnie: dzięki ekologii matematyka może być bardziej przystępna. Dla seniorów stała się ona narzędziem do poznawania realnych problemów środowiskowych. W ramach warsztatów uczestnicy uczyli się obliczać ślad wodny, wagę zanieczyszczeń powietrza, oszczędności z energooszczędnych rozwiązań czy optymalność diety roślinnej. Każde z działań tęczyło umiejętności matematyczne z realnymi problemami ekologicznymi, np. analizowanie emisji dwutlenku węgla, szacowanie objętości odpadów czy kalkulowanie kosztów smogu.

Projekt miał silny „zielony” wymiar – wzmacniał świadomość ekologiczną seniorów, często pomijanych w debacie klimatycznej. Uczył, jak codzienne decyzje konsumenckie wpływają na środowisko i przyszłe pokolenia. Przedsięwzięcie wypełniło lukę w edukacji dorosłych, udowadniając, że nauka matematyki przez pryzmat ekologii może być skuteczna i atrakcyjna – również dla seniorów. Kluczową wartością była więc nie tylko edukacja matematyczna, lecz także budowanie postaw proekologicznych oraz praktycznego rozumienia zrównoważonego rozwoju.

Wybrane rezultaty

- ***eko.LOGICZNI – skrypt dla trenerów osób dorosłych o niskim poziomie umiejętności podstawowych w obszarze matematycznym*** – podręcznik dobrych praktyk opracowany we współpracy międzynarodowej, dostępny w wersjach angielskiej, niemieckojęzycznej oraz polskiej.

Lider

Fundacja Inthinknity

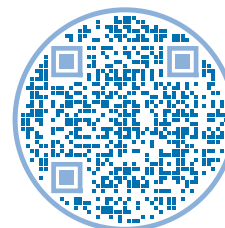
Partnerzy

- Verein zur Förderung von Beschäftigung u. Qualifizierung Bad Frw. e.V. (Niemcy)

Strona internetowa projektu

Zakładka na Platformie
Rezultatów Projektów Erasmus+

Kwestie ochrony środowiska i przeciwdziałania globalnemu ociepleniu są od 2020 roku priorytetem horyzontalnym w programie Erasmus+. Oznacza to, że przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwój kompetencji w różnych obszarach związanych z ekologią traktuje się priorytetowo. Publikacja zawiera opisy najciekawszych projektów proekologicznych zrealizowanych w ramach Akcji 2. Erasmus+ w pięciu sektorach programu. W syntetycznej formie przedstawia cele przedsięwzięć oraz ich najważniejsze rezultaty.

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) działa od 1993 roku. Pełni funkcję Narodowej Agencji Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności na lata 2021–2027, realizuje również projekty w ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS). Równolegle prowadzi europejskie inicjatywy informacyjno-edukacyjne: eTwinning, Eurodesk, Eurydice, Europass, Euroguidance, EVET i EPAL. Wspiera także współpracę z krajami Wschodu za pośrednictwem Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży, Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży oraz Centrum Współpracy SALTO z Krajami Europy Wschodniej i Kaukazu.

